Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach projektu „Wsparcie osób z autyzmem”

PARTNERZY PROJEKTU:

Informator dla rodziców osób z autyzmem województwo wielkopolskie 2009 r.

edycja pierwsza, grudzień 2009 r.

PRZED DIAGNOZĄ
PO DIAGNOZIE

I. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE I REHABILITACYJNE
POMOC W RAMACH UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO
GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?
PORADNIE DLA OSÓB Z AUTYZMEM: PUBLICZNE, NIEPUBLICZNE

II. POMOC OFEROWANA W RAMACH SYSTEMU EDUKACJI
ŚWIADCZENIA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH
WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU
PLACÓWKI PRZEDSZKOLNE I SZKOLNE DLA DZIECI Z AUTYZMEM

III. WSPARCIE OFEROWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE
ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE - ZASIŁEK CELOWY
PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

IV. ŚWIADCZENIA SOCJALNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY
ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE

V. ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
TRYB ORZEKANIA
LEGITYMACJE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
ULGOWE PRZEJAZDY KOMUNIKACJĄ LOKALNĄ

VI. DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW PFRON
TURNUS REHABILITACYJNY
DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER TECHNICZNYCH ORAZ KOMUNIKACYJNYCH

VII. WSPARCIE DOROSŁYCH OSÓB Z AUTYZMEM
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ
ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

VIII. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
SPIS ORGANIZACJI W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

PRZED DIAGNOZĄ

– podejrzenie autyzmu lub innych całościowych zaburzeń rozwojowych

Z badań wynika,
że w większości przypadków
pierwszy niepokój i podejrzenie,
że rozwój dziecka nie jest prawidłowy,
sygnalizują rodzice.

Jest to oczywiste ze względu na charakter zaburzeń autystycznych – są to zaburzenia relacji i porozumiewania się z innymi osobami oraz tendencja do nietypowych, dziwnych, stereotypowych zachowań i zainteresowań, ograniczenie różnorodności zabawy. Wczesne oznaki takich nieprawidłowości rozwojowych są najbardziej zauważalne w naturalnych relacjach i sytuacjach domowych, rodzinnych. Dlatego pierwsi spostrzegać je mogą rodzice.

Niekiedy sygnał wypływa od członków dalszej rodziny, opiekunek, lekarzy, wychowawców przedszkolnych, psychologów lub innych osób mających kontakt z dzieckiem. W przypadku takich podejrzeń, warto szybko zgłosić się na wizytę do specjalistycznego ośrodka (Poradni dla Dzieci z Autyzmem) z prośbą o ocenę rozwoju dziecka (szybko z tego względu, że oczekiwanie na termin wizyty może być długie). W większości tego rodzaju placówek, również finansowanych przez NFZ**, nie jest wymagane skierowanie.** Jeżeli jego przedstawienie jest wymagane, poproś o nie lekarza rodzinnego lub pediatrę w Twojej Poradni podstawowej opieki zdrowotnej.

Informacje o placówkach, w których możesz uzyskać pomoc diagnostyczną, znajdziesz w rozdziale
ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE I REHABILITACYJNE

■ **WAŻNE INFORMACJE** ⏩ Twoje dziecko i Ty potrzebujecie konkretnej oceny prawidłowości rozwoju dziecka – wykluczenia lub potwierdzenia zaburzeń – przez postawienie rozpoznania zgodnego z kryteriami diagnostycznymi obowiązującej w Polsce klasyfikacji Światowej Organizacji Zdrowia ICD-10 *(patrz ramka z wykazem rozpoznań CAŁOŚCIOWYCH ZABURZEŃ ROZWOJOWYCH).*

CAŁOŚCIOWE ZABURZENIA ROZWOJOWE

Wykaz rozpoznań według obowiązującej w Polsce
Międzynarodowej Klasyfikacji
Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10

F 84 Całościowe zaburzenia rozwojowe
F 84.0 Autyzm dziecięcy
F 84.1 Autyzm atypowy
F 84.2 Zespół Retta
F 84.3 Inne dziecięce zaburzenia dezintegracyjne
F 84.4 Zaburzenia hiperkinetyczne z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym

i ruchami stereotypowymi
F 84.5 Zespół Aspergera
F 84.8 Inne całościowe zaburzenia rozwojowe
F 84.9 Całościowe zaburzenia rozwojowe, nieokreślone

W przypadkach trudnych diagnostycznie może to być początkowo rozpoznanie wstępne, do dalszej obserwacji i weryfikacji diagnozy w ciągu kilku miesięcy. Placówka, stawiająca rozpoznanie wstępne, powinna wskazać jak i gdzie kontynuować postępowanie diagnostyczne.

W przypadku występowania nieprawidłowości w rozwoju, przedłużenie procesu stawiania ostatecznej diagnozy nie powinno odraczać podjęcia oddziaływań terapeutycznych.

Ze względu na ewentualną potrzebę zapewnienia dziecku odpowiednich świadczeń zdrowotnych, edukacyjnych i pomocy społecznej, konieczne jest uzyskanie **potwierdzenia rozpoznania w formie pisemnego zaświadczenia.**

■ **UWAGA** ⏩ Opisany wyżej proces diagnostyczny dotyczy ustalenia rozpoznania rozumianego w sensie medycznym, to znaczy czy w przypadku Twojego dziecka występuje lub nie występuje autyzm dziecięcy bądź inne całościowe zaburzenie rozwojowe (ze spektrum autyzmu). Taka diagnoza w terminologii medycznej określana jest jako **diagnoza nozologiczna** (oznacza rozpoznanie konkretnej jednostki chorobowej lub zespołu zaburzeń zgodnie z kryteriami diagnostycznymi klasyfikacji ICD-10).

Oprócz diagnozy nozologicznej niezbędne jest również dokonanie **diagnozy funkcjonalnej** Twojego dziecka. **Diagnoza funkcjonalna** określa poziom rozwojowy dziecka we wszystkich istotnych funkcjach, m.in. ruchowych, percepcyjnych, poznawczych, porozumiewania się z otoczeniem, w odniesieniu do inwentarzy prawidłowego rozwoju. Dokonywana jest przy pomocy odpowiednich skal i testów. Najczęściej stosowanym narzędziem diagnostycznym dla dzieci z autyzmem jest PEP-R (Profil Psychoedukacyjny wg E. Schoplera), a dla młodzieży i dorosłych z autyzmem – jego odpowiednia do wieku wersja AAPEP (lub nowsza TTAP). Diagnoza funkcjonalna jest podstawą do tworzenia **indywidualnych planów i programów terapeutycznych oraz edukacyjnych** dla dzieci i młodzieży z autyzmem. Powinna być cyklicznie ponawiana w miarę rozwoju dziecka. Jest podstawą kompleksowego postępowania terapeutycznego. Dlatego jest niezbędna w następnych etapach po diagnozie nozologicznej.

PO DIAGNOZIE

Jeżeli w wyniku postępowania diagnostycznego podejrzenie zaburzeń rozwoju u Twojego dziecka zostało potwierdzone, jeżeli rozpoznano u niego autyzm dziecięcy, Zespół Aspergera lub inne całościowe zaburzenie rozwojowe to:

twoje dziecko powinno zostać jak najszybciej objęte
pomocą terapeutyczną, rehabilitacyjną i edukacyjną.

Składają się na nią świadczenia zdrowotne, edukacyjne (dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz pomocy społecznej, które przedstawiamy w kolejnych rozdziałach Informatora.

■ **UWAGA** ⏩ Z interwencją terapeutyczną nie można czekać
również w przypadku przedłużania się procesu diagnostycznego.

Może mieć miejsce sytuacja, w której ze względu na trudności diagnostyczne po pierwszych wizytach nie zostało jeszcze postawione ostateczne, jednoznaczne rozpoznanie. Niezbędna jest wówczas dłuższa obserwacja, kontynuacja postępowania diagnostycznego. Jednak jeżeli diagnoza wstępna potwierdza podejrzenie całościowych zaburzeń rozwojowych, konieczne jest podjęcie oddziaływań terapeutycznych i rehabilitacyjnych bezzwłocznie, na podstawie wstępnego rozpoznania, nie czekając na potwierdzenie ostatecznej diagnozy.

I. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE I REHABILITACYJNE

■ POMOC W RAMACH UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO

System opieki zdrowotnej w Polsce powinien obejmować pomocą specjalistyczną osoby z autyzmem. Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawiera umowy na świadczenie usług zdrowotnych dla osób z autyzmem i innymi pokrewnymi zaburzeniami rozwojowymi. Usługi te są kontraktowane w ramach Poradni dla Osób z Autyzmem. Także Poradnie Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży mogą zakontraktować świadczenia zdrowotne dla osób z autyzmem, jeżeli prowadzą odpowiednie programy terapeutyczne dla tych osób.
NFZ zawiera kontrakty na świadczenia Poradni dla Osób z Autyzmem również z niepublicznymi poradniami (niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej NZOZ), prowadzonymi przez organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) oraz podmioty prywatne.

■ **UWAGA** ⏩ Twoje dziecko może skorzystać ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, jeżeli odprowadzane są składki zdrowotne za dziecko (powinno być ono zgłoszone do ubezpieczenia). Korzystając ze służby zdrowia w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, należy przedstawić dowód ubezpieczenia.

Jeżeli masz problemy z uzyskaniem dostępu do świadczeń zdrowotnych

(odległy termin wizyty, brak miejsc, brak specjalistycznych placówek zdrowotnych dla osób z autyzmem) skargi możesz kierować do:

Rzecznika Praw Pacjenta przy Wielkopolskim Oddziale Narodowego Funduszu Zdrowia,
ul. Piekary 14/15, 61-823 Poznań, tel. (061) 850 60 75
e-mail: rzecznik.praw.pacjenta@nfz-poznan.pl

Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ: infolinia bezpłatna dla pacjentów: 0-800-800-805

Rzecznika Praw Pacjenta przy Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia, ul. Grójecka 186,
02-390 Warszawa, tel. (022) 572 61 55,
e-mail: rzecznikprawpacjenta@nfz.gov.pl

Biura Praw Pacjenta przy Ministerstwie Zdrowia,
ul. Długa 38/40, 00-238 Warszawa, bezpłatna infolinia:
0800 190 590 (poniedziałek – piątek 9.00-21.00).

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń zdrowotnych może być:

- dla osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę – druk ZUS RMUA wydawany przez pracodawcę, aktualne zaświadczenie z zakładu pracy, legitymacja ubezpieczeniowa wraz z aktualnym wpisem i pieczątką (wpis ten ważny jest tylko miesiąc),
- dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą – aktualny dowód wpłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- dla osoby ubezpieczonej w KRUS – legitymacja KRUS wraz z dowodem wpłaty ostatniej składki na ubezpieczenie społeczne,
- dla emerytów i rencistów – legitymacja emeryta lub rencisty lub aktualny odcinek emerytury lub renty,
- dla osoby bezrobotnej – aktualne zaświadczenie z Urzędu Pracy,
- dla osoby ubezpieczonej dobrowolnie – umowa zawarta z NFZ wraz z aktualnym dowodem opłaty składki,
- dla członka rodziny osoby ubezpieczonej – dowód opłacenia składki zdrowotnej przez osobę, która zgłosiła członków rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego, legitymacja rodzinna z wpisanymi członkami rodziny wraz z aktualną datą i pieczątką płatnika lub ZUS, aktualne zaświadczenie z zakładu pracy, legitymacja emeryta lub rencisty z wpisanymi członkami rodziny wraz z aktualnym odcinkiem emerytury lub renty; w przypadku członków rodziny – dzieci, które ukończyły 18 r.ż., dodatkowo należy przedstawić dokument potwierdzający fakt kontynuacji nauki (do 26 r.ż.) lub dokument potwierdzający znaczny stopień niepełnosprawności.

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje o tym, które poradnie zawarły kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia na leczenie osób z autyzmem można uzyskać:

- dzwoniąc na prowadzoną w oddziale wojewódzkim NFZ infolinię dotyczącą kontraktów zawartych na świadczenia zdrowotne:
  Wielkopolski Oddział NFZ, np. Infolinia bezpłatna dla pacjentów: tel. 0 800-800-805 lub centrala Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia: tel. centrali (061) 850 60 00
- na stronie internetowej www.nfz-poznan.pl w zakładce: Pacjenci => Gdzie się leczyć - informator => Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.
  http://aplikacje.nfz.gov.pl/umowy/ListaSwiadczeniodawcow.aspx?ROK=2009&OW=15&RW=04&ZO=False&UG=False

PORADNIE DLA OSÓB Z AUTYZMEM
DZIAŁAJĄCE W RAMACH PUBLICZNEJ SŁUŻBY ZDROWIA

powiat pilski

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych
Al. Wojska Polskiego 49b, 64-920 Piła, tel. (067) 212 07 284

powiat turecki

Centrum Zdrowia Psychicznego
Poduchowne 1, 62-700 Turek, tel. 0 606 82 16 94, (063) 280 20 10, (063) 280 20 09
e-mail: psychiatra@turek.net.pl
www: psychiatra.turek.net.pl

NIEPUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ:
PORADNIE DLA OSÓB Z AUTYZMEM,
KTÓRE MAJĄ W 2009 R. ZAWARTY KONTRAKT Z NFZ

powiat gnieźnieński

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZPS LOG - MED
Poradnia dla osób z autyzmem
ul. Graniczna 1b, 62-200 Gniezno, tel. (061) 425 53 35

Oferowana pomoc:
DIAGNOSTYKA:
- autyzm, Zespół Aspergera, całościowe zaburzenia rozwoju
orientacyjny czas oczekiwania: do miesiąca
kryteria zapisów: dzieci i młodzież w wieku szkolnym, do 15 r. ż.

Oferowana pomoc:
TERAPIA:
- autyzm, Zespół Aspergera, całościowe zaburzenia rozwoju,
- logopeda
- pedagog specjalny
- fizjoterapeuta
- zajęcia grupowe i indywidualne dla dzieci
- zajęcia z psychologiem dla rodziców
- terapia behawioralna
orientacyjny czas oczekiwania: zaraz po diagnozie dziecko rozpoczyna terapię
kryteria zapisów: dzieci i młodzież w wieku szkolnym, do 15 r. ż.

NZOZ Diamed

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych

ul. Chudoby 16A, 62-200 Gniezno, tel. (061) 425 04 55

www: www.zosia-zdrowie.pl

Dni i godziny przyjmowania pacjentów: poniedziałek - piątek w godz 8.00-21.00 po wcześniejszym zarejestrowaniu się.

Oferowana pomoc:

DIAGNOSTYKA:

- autyzm, Zespół Aspergera, całościowe zaburzenia rozwoju

orientacyjny czas oczekiwania: około trzech tygodni

kryteria zapisów: dzieci i młodzież do 18 r. ż.

Oferowana pomoc:

- autyzm, Zespół Aspergera, całościowe zaburzenia rozwoju
- badanie psychologiczne i psychiatryczne
- zajęcia wspomagające rozwój dziecka
- integracja sensoryczna
- metoda ruchu rozwijającego Weroniki Scherborne
- zajęcia psychoedukacyjne

orientacyjny czas oczekiwania: około trzech tygodni

kryteria zapisów: np. dzieci i młodzież do 18 r.ż.

INNE PLACÓWKI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Kalisz

Fundacja Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Nowa Nadzieja" z siedzibą w Kaliszu

ul. Robotnicza 4-6 lok. 19, 62-800 Kalisz, tel. 0-501 767 172, fax (062) 503 09 02

e-mail: fundacja@ nowanadzieja.com.pl

www.nowanadzieja.com.pl

Oferowana pomoc:

- pomoc osobom z zaburzeniami rozwoju, w szczególności dzieciom, również z autyzmem, Zespołem Aspergera i innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju,
- prowadzenie wszechstronnej działalności w zakresie ich rozwoju,
- wspieranie i prowadzenie inicjatyw o charakterze zdrowotnym, edukacyjnym, charytatywnym i naukowym w szczególności odnoszących się do zaburzeń rozwoju,
- organizowanie pomocy medycznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej oraz finansowej i rzeczowej dla osób z zaburzeniami rozwoju oraz z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności dla dzieci,
- udzielanie pomocy osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Autystycznym w Kaliszu

ul. Hanki Sawickiej 56/29 62-800 Kalisz, tel. (062) 764 17 00

e-mail: autyzm.kalisz@poczta.fm, kocieba@wp.pl

Uwaga: Stowarzyszenie utworzone przez rodziców dzieci z autyzmem.

Konin

Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelektualnymi GEPETTO

ul. Okólna 47a, 62-510 Konin, tel. (063) 245 74 07, 0607 088 282
e-mail: ankagepetto@ wp.pl
www.gepetto.lm.pl

Dni i godziny przyjmowania pacjentów:
zajęcia odbywają się po wcześniejszym umówieniu się z terapeutą.

Oferowana pomoc:

TERAPIA:

- autyzm, Zespół Aspergera, inne całościowe zaburzenia rozwoju
- dogoterapia
- integracja sensoryczna
- zajęcia metodą W. Sherborne
- terapia zajęciowa
- zajęcia indywidualne lub grupowe
- szkolenia, warsztaty, konsultacje dla rodziców i nauczycieli
- grupy wsparcia dla rodziców i rodzeństwa
- terapia z wykorzystaniem elementów teorii uczenia się

orientacyjny czas oczekiwania: ok. tygodnia

kryteria zapisów: członkostwo w stowarzyszeniu w przypadku terapii stałej

Poznań

Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Dzieci i Młodzieży Z Autyzmem Aperio

ul. Górki 10, 60-204 Poznań, tel. 0 605 249 676
e-mail: info@aperio.or.pl
www: http://aperio.org.pl/

Oferowana pomoc:

- wspieranie działalności Oddziału dla Dzieci z Autyzmem oraz Szkoły Podstawowej w Ośrodku dla Dzieci i młodzieży Niepełnosprawnej w Poznaniu
- szkolenia dla rodziców, nauczycieli i wolontariuszy
- organizacja półkolonii dla uczniów z Oddziału dla Dzieci z Autyzmem oraz Szkoły Podstawowej w Ośrodku dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Poznaniu
- zajęcia rytmiczne
- organizacja imprez okolicznościowych dla dzieci z autyzmem z Oddziału i ze Szkoły Podstawowej

Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem „ProFuturo”

ul. Szamarzewskiego 78/82, 60- 569 Poznań, tel./ fax (061) 843 40 59
e-mail: stowarzyszenieprofuturo@wp.pl
http://pro-futuro.org/

Dni i godziny przyjmowania pacjentów:
zajęcia odbywają się po wcześniejszym umówieniu się z terapeutą.

Oferowana pomoc:

DIAGNOSTYKA:

- autyzm, Zespół Aspergera, inne całościowe zaburzenia rozwoju

orientacyjny czas oczekiwania: około pół roku

kryteria zapisów: dzieci i młodzież do 16 r.ż., rejestracja telefoniczna lub osobista od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-13.00

Oferowana pomoc:

TERAPIA:

- autyzm, Zespół Aspergera, inne całościowe zaburzenia rozwoju
- zajęcia indywidualne, w diadzie lub grupowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży (w oddzielnych grupach), których celem jest integracja z rówieśnikami;
- organizacja półkolonii letnich i zimowych
- szkolenia teoretyczne i praktyczne dla rodziców, wolontariuszy i nauczycieli
- terapia z wykorzystaniem elementów teorii uczenia się

orientacyjny czas oczekiwania: zależy to od możliwości terapeutów

kryteria zapisów: nie ma

powiat poznański

Fundacja na Rzecz Integracji Osób Niepełnosprawnych i Autystycznych "FIONA"

ul. Narcyzowa 7, 63-004 Tulce poczta Poznań, tel. 0 697 717 291
e-mail: kontakt@ fundacja-fiona.org.pl
www.fundacja-fiona.org.pl

Oferowana pomoc:

- zajęcia wspinaczkowe i zabawy linowe
- obozy rehabilitacyjne
- organizowanie oraz prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych połączonych z elementami wypoczynku, celem poprawy psychofizycznej sprawności oraz rozwijania umiejętności społecznych uczestników
- rozwijanie i wspieranie zainteresowań sprzyjających integracji
- prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz sportowych sprzyjających integracji różnych środowisk
- promocja i organizacja wolontariatu
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, spotkań, seminariów informacyjnych, warsztatowych, konferencji, obozów, wystaw, imprez, akcji promocyjnych i informacyjnych

PRYWATNE PLACÓWKI DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

powiat pilski

Prywatny Gabinet Diagnozy i Usprawniania Dzieci.
Poradnia dla dzieci autystycznych i ich rodzin w Pile
ul. Św. Jana Bosko 2, 64-920 Piła

II. POMOC OFEROWANA W RAMACH

SYSTEMU EDUKACJI

■ ŚWIADCZENIA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH

Poradnie wydają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego niezbędne w przedszkolach i szkołach oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, udzielają też pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzinom.

Do zadań poradni psychologiczno-pedagogicznych należy m.in. terapia zaburzeń rozwojowych, pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej, pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny oraz szkoły.

Poradnie wydają opinie w sprawach dotyczących m.in.:

- wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej oraz odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego,
- dostosowania wymagań edukacyjnych, wynikających z programu nauczania, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,
- zwolnienia ucznia z głęboką dysleksją rozwojową z nauki drugiego języka obcego,
- przystąpienia ucznia lub absolwenta z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi podstawowej, egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia lub absolwenta.

Pomoc oferowana w ramach poradni psychologiczno-pedagogicznych jest bezpłatna.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r, nr 256, poz. 2572 z (późn. zm.),
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 11 grudnia 2002 r.
w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r., nr , 5, poz. 46)

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje dotyczące poradni psychologiczno-pedagogicznych powinny znajdować się w starostwie w Wydziale Edukacji (Oświaty) oraz w analogicznym wydziale Urzędu Miasta lub Urzędu Gminy. Informacji tych można także szukać w Kuratorium Oświaty.

W województwie wielkopolskim wykaz poradni psychologiczno-pedagogicznych można znaleźć na stronie internetowej Wielkopolskiego Oddziału Kuratorium Oświaty: http://www.ko.poznan.pl/

⏩ Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne:

Kalisz
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Hanki Sawickiej 3b, 62-800 Kalisz, tel./fax (062) 764 00 00
e-mail: ppp1kalisz@interia.pl

Konin
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Sosnowa 12, 62-510 Konin, tel./fax (063) 243 18 66
e-mail: m.poradniapp@wp.pl

Leszno
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. B. Chrobrego 15, 64-100 Leszno, tel./fax (065) 529 30 35
e-mail: poradniapedag@autograf.pl

Poznań
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1
ul. Trybunalska 17, 60-325 Poznań, tel./ fax (061) 865 82 60
e-mail: ppp1poznan@wp.pl
www.ppp1.poznan.pl

powiat gnieźnieński
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Tadeusza Kościuszki 7, 62-200 Gniezno, tel./ fax (061) 424 66 40
e-mail: ppp.gniezno@interia.pl

powiat gostyński
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Poznańska 200, 63-800 Gostyń, tel./ fax (065) 572 06 97
e-mail: pppgostyn@interia.pl
www.poradniapp.gostyn.pl

powiat koniński
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Żwirki i Wigury 55, 62-561 Ślesin, tel./fax (063) 270 59 88
e-mail: pppp_slesin@interia.pl

www.ppp.konin.lm.pl

powiat obornicki
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Mickiewicza 4, 64-600 Oborniki, tel. (061) 296 04 39, fax (061) 296 04 47
e-mail: poradnia10@wp.pl

powiat ostrowski
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Królowej Jadwigi 1, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel./fax (062) 736 51 39
e-mail: poradnia_psych_pedagog@poczta.onet.pl

powiat pilski
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Zespół Poradni Pedagogiczno-Psychologicznych
ul. Gen. Sikorskiego 19, 64-920 Piła, tel. (067) 350 90 97
e-mail: zppp@zespolporadni.pila.pl
http://www.zespolporadni.pila.pl

powiat rawicki
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Kopernika 4, 63-900 Rawicz, tel. (065) 545 27 04, fax (065) 545 32 98
e-mail: ppp@powiatrawicki.home.pl
www.poradnia.rawicz.pl

powiat słupecki
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca, tel. (063) 277 13 22, fax (063) 275 10 79
e-mail: ppp.slupca@op.pl

powiat szamotulski
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Staszica 4, 64-500 Szamotuły, tel./ fax (061) 292 15 64
e-mail: pppszamotuly@poczta.onet.pl

powiat śremski
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Marciniaka 3, 63-100 Śrem, tel./ fax (061) 283 48 64

e-mail: ppp@poradniasrem.cop.pl
www.poradniasrem.cop.pl

powiat turecki
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Kościuszki 6, 62-700 Turek, tel. (063) 278 50 73, fax (063) 289 26 17
e-mail: poradnia-turek@wp.pl
www.pppturek.republika.pl

powiat wągrowiecki
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczni-Pedagogiczna
ul. Wierzbowa 1, 62-100 Wągrowiec, tel./fax (067) 262 23 80
e-mail: ppp@wagrowiec.pl
www.ppp.wagrowiec.pl

powiat wrzesiński
orzeczenia i opinie dla dzieci z autyzmem wydaje:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Wojska Polskiego 1, 62-300 Września, tel. (061) 640 45 70, fax (061) 640 45 76
e-mail: poradniapsychwrzesnia@op.pl
www.wrzesnia.powiat.pl

NIEPUBLICZNE PLACÓWKI DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

Konin

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Szkoleniowego „Wiedza"
ul. Chopina 21 H, 62-510 Konin, tel./ fax (063) 246 93 47 wew. 26, 0 608 321 146
www: http://www.poradnia.cswiedza.pl/oferta_poradni.htm

Poradnia jest czynna od poniedziałku do piątku
godziny przyjęć ustalane są indywidualnie,
po uprzednim telefonicznym umówieniu się

Oferowana pomoc:
DIAGNOSTYKA:
- Kompleksowa diagnoza psychologiczna i pedagogiczna zarówno w zakresie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, psychomotorycznego, rozwoju osobowości, zainteresowań. Badania diagnostyczne obejmują wszechstronną ocenę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną aktualnych zdolności, ograniczeń i możliwości rozwojowych u dzieci i młodzieży.
  W wyniku badania formułuje się zalecenia terapeutyczne mające ukierunkować dalszą pomoc dziecku.

Oferowana pomoc:

TERAPIA:

- **terapia indywidualna** psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna prowadzona przez doświadczonych i przeszkolonych specjalistów
- **terapia grupowa**, psychologiczna i pedagogiczna, prowadzona w niewielkich grupach dopasowanych wiekowo oraz ze względu na problem

Organizowane są:

- szkolenia i warsztaty dla psychologów, pedagogów, wychowawców, rodziców i studentów
- udział w zebraniach dla rodziców w szkołach i przedszkolach
- szkolenia dla Rad Pedagogicznych.
- zajęcia psychoedukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne
- warsztaty zawodoznawcze dla uczniów gimnazjów
- warsztaty umiejętności wychowawczych

Poznań

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Nasienna 20, 61-671 Poznań, tel. (061) 820 83 93

■ WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU

Pomoc ta organizowana jest dla małych dzieci (od urodzenia do momentu pójścia do szkoły, zazwyczaj do 7 roku życia). Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci ma na celu pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności, do podjęcia nauki w szkole.

Wczesne wspomaganie może być organizowane w przedszkolu, w szkole podstawowej, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, w publicznej i niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, jeżeli mają one możliwość realizacji wskazań zawartych w opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, w szczególności dysponują środkami dydaktycznymi i sprzętem, niezbędnymi do prowadzenia wczesnego wspomagania. Jednak nie wszystkie ww. placówki prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju.

Pomoc ta oferowana jest przez zespół specjalistów, w skład którego wchodzą osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi z zaburzonym rozwojem psychoruchowym: oligofrenopedagog, tyflopedagog lub surdopedagog, psycholog, logopeda, inni specjaliści – w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny.

Zespół ten ustala kierunki pracy z dzieckiem oraz harmonogram podejmowanych działań w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wsparcia jego rodziny. Poza tym do jego zadań należy: nawiązanie współpracy z zakładem opieki zdrowotnej lub ośrodkiem pomocy społecznej w celu zapewnienia dziecku rehabilitacji, terapii lub innych form pomocy, opracowanie i realizacja indywidualnego programu pracy z dzieckiem i jego rodziną, analiza skuteczności pomocy udzielanej w ramach wczesnego wspomagania. Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania organizowane są w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu.

■ **UWAGA** ⏩ Ze względu na bardzo małą liczbę godzin przewidzianą w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju (od jednej do dwóch godzin tygodniowo) forma ta może być jedynie uzupełnieniem podstawowych form terapii dla dzieci z autyzmem i innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju.

Aby dziecko mogło skorzystać z tego rodzaju wsparcia, musi mieć wydaną opinię o potrzebie

wczesnego wspomagania rozwoju. Opinie te wydają publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne.

Pomoc oferowana w ramach wczesnego wspomagania rozwoju jest bezpłatna.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r, nr 256, poz. 2572 z (późn. zm.),
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 4 kwietnia 2005 r.
w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci (Dz. U. z 2005 r., nr 68, poz. 587).

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Przede wszystkim postaraj się dotrzeć do publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Twoim mieście lub powiecie. Tam można dowiedzieć się o placówkach oświatowych, w których jest prowadzone wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Informacje te powinny znajdować się także w Wydziale Edukacji (Oświaty) Urzędu Miasta lub Urzędu Gminy oraz w analogicznym wydziale w starostwie powiatu.

Kalisz
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Szkoła Podstawowa Nr 18 im. J. Kusocińskiego
ul. Podmiejska 9a, 62-800 Kalisz, tel. (062) 753 11 32

Zespół Szkół Nr 11
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 19
Gimnazjum Specjalne
ul. Budowlanych 2, 62-800 Kalisz, tel./fax (062) 503 25 44
e-mail: sekretariat@zs11.eu
www.zs11.eu

Konin
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Przedszkole Nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Przemysłowa 7, 62-510 Konin, tel. (063)242 43 55
e-mail: przedszkole_32@interia.pl

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 9
ul. Staffa 5, 62-505 Konin, tel./fax (063) 246 78 67
e-mail: sp9@konin.home.pl
www.sp9.lm.pl

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka
ul. Kaliska 19, 62-500 Konin, tel./fax (063) 242 91 61
e-mail: sosw.konin@wp.pl
www.osw.konin.prv.pl

Poznań
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Zespół Szkół Specjalnych Nr 103
ul. Rycerska 43, 60-345 Poznań, tel. (061) 867 97 27, (061) 867 32 01, fax (061) 867 32 10
e-mail: dyrekcja@zss103.pl
www.zss103.poznan.pl

Zespół Szkół Specjalnych Nr 107
ul. Dąbrowskiego 73 60-523 Poznań, tel. (061) 847 31 56

powiat gostyński
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Poznańska 200, 63-800 Gostyń, tel./ fax (065) 572 06 97
e-mail: pppgostyn@interia.pl
www.poradniapp.gostyn.pl

powiat krotoszyński
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Przedszkole Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Sienkiewicza10, 63-700 Krotoszyn
tel./fax (062) 725 34 61

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Konarzew 76, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 722 80 99
e-mail: sosw.konarzew@wp.pl
www.sosw-konarzew.ovh.org

powiat nowotomyski
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Emilii Sczanieckiej 1, 64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax (061) 442 34 36
e-mail: pppnt@o2.pl

powiat obornicki
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Droga Leśna 29, 64-600 Oborniki, tel. (061) 296 09 32

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Mickiewicza 4, 64-600 Oborniki, tel. (061) 296 04 39, fax (061) 296 04 47
e-mail: poradnia10@wp.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. II Armii Wojska Polskiego 1, 64-610 Rogoźno, tel./fax (067) 261 83 16

e-mail: ppprogozno@poczta.onet.pl
www.ppprogozno.dl.pl

powiat ostrowski
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Przedszkole Nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Andersa 15, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 736 06 34

powiat pilski
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej
ul. Śniadeckich 27, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 214 12 78
e-mail: soswpila@wp.pl

powiat pleszewski
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Osiedlowa 1, 63-300 Pleszew, tel./ fax (062) 742 78 77
e-mail: sekretariat@zs4.neostrada.pl
www.zs4.neostrada.pl

Pleszewskie Centrum Medyczne w Pleszewie Sp. z o.o.
ul. Poznańska 125a, 63-300 Pleszew, tel. (062) 742 07 00, 74 20 900
e-mail: zozpleszew@send.pl

powiat rawicki
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 7
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Gen. Grota Roweckiego 9F, 63-900 Rawicz, tel./fax (065) 546 15 07
e-mail: zss@powiatrawicki.home.pl

powiat słupecki
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy

ul. Plac Szkolny 14, 62-400 Słupca, tel./fax (063) 275 11 66
e-mail: dyrektorsosw@wp.pl

powiat śremski
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Marciniaka 3, 63-100 Śrem, tel./fax (061) 283 48 64
e-mail: ppp@poradniasrem.cop.pl
www.poradniasrem.cop.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 5 Mali Przyrodnicy
ul. Bora - Komorowskiego 4, 63-100 Śrem, tel./fax (061) 283 61 81
e-mail: przedszkole@maliprzyrodnicy.pl
www.maliprzyrodnicy.pl

powiat turecki
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Kościuszki 6, 62-700 Turek, tel. (063) 278 50 73, fax (063) 289 26 17
e-mail: poradnia-turek@wp.pl
www.pppturek.republika.pl

powiat wągrowiecki
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczni-Pedagogiczna
ul. Wierzbowa 1, 62-100 Wągrowiec, tel./fax (067) 262 23 80
e-mail: ppp@wagrowiec.pl
www.ppp.wagrowiec.pl

powiat wolsztyński
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 4
Gimnazjum Specjalne Nr 4
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. 5 Stycznia 14, 64-200 Wolsztyn, tel./fax (068) 384 23 95
e-mail: zss.wolsztyn@wp.pl
www.zsswolsztyn.neostrada.pl

powiat wrzesiński
wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z autyzmem prowadzi:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Wojska Polskiego 1, 62-300 Września, tel. (061) 640 45 70, fax (061) 640 45 76
e-mail: poradniapsychwrzesnia@op.pl

www.wrzesnia.powiat.pl

Przedszkole Nr 1 "Słoneczko"
ul. 3-go Maja 4, 62-300 Września, tel. (061) 436 19 37
e-mail: przedszkole-1@wrzesnia.pl
http://p1wrzesnia.edupage.org

■ PLACÓWKI PRZEDSZKOLNE I SZKOLNE DLA DZIECI Z AUTYZMEM

Dzieci z autyzmem, z zespołem Aspergera i innymi zaburzeniami rozwojowymi w wieku przedszkolnym i szkolnym mają prawo do otrzymania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. O jego wydanie wnioskują rodzice.

Orzeczenie to jest wydawane dla dzieci i młodzieży, które wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod kształcenia. Na tej podstawie przedszkole lub szkoła dostosowuje warunki i formy nauczania do potrzeb dziecka określonych w orzeczeniu. Prawo oświatowe gwarantuje dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możliwość uczęszczania do wszystkich typów przedszkoli i szkół: ogólnodostępnych (tzw. masowych), integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi, specjalnych, z oddziałami specjalnymi.

Placówka oświatowa, do której uczęszcza dziecko, ma zapewnić mu realizację zaleceń określonych w orzeczeniu. Uczeń taki ma także prawo do dostosowania treści nauczania, a co za tym idzie – dostosowania systemu jego oceniania. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z autyzmem wydają poradnie psychologiczno-pedagogiczne wskazane przez kuratora oświaty.

Jeżeli stan zdrowia dziecka znacznie utrudnia lub uniemożliwia uczęszczanie do szkoły (w tym do kl. 0), może być wydane orzeczenie o nauczaniu indywidualnym. Zajęcia te mogą być organizowane w domu rodzinnym, szkole lub w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. Możliwe jest także wprowadzanie ucznia na zajęcia z innymi dziećmi, z klasą.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2005 r., nr 19, poz. 166), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2005 r., nr 19, poz. 167), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2008 r., nr 173, poz. 1072), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 18 września 2008 r. w sprawie sposobu i trybu organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2008 r., nr 175, poz. 1086).

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje o przedszkolach i szkołach integracyjnych można znaleźć w Urzędzie Gminy (Miasta) oraz w Kuratorium Oświaty. Informacje o szkołach specjalnych znajdują się w starostwach powiatu i w Kuratoriach Oświaty.

Jeżeli masz problemy z uzyskaniem dostępu do wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, przedszkola,

szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej możesz kontaktować się z:
- wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta odpowiedzialnym za sprawy edukacji,
- starostą odpowiedzialnym za sprawy edukacji (jeżeli chodzi o szkoły specjalne, poradnie psychologiczno pedagogiczne).

Jeżeli przedszkole, szkoła, poradnia psychologiczno-pedagogiczna łamie prawa ucznia (nie realizuje zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nie organizuje zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, nie dostosowuje programu nauczania do potrzeb dziecka z orzeczonym kształceniem specjalnym), możesz kontaktować się z Rzecznikiem Praw Ucznia (osobą odpowiedzialną za kształcenie uczniów niepełnosprawnych) w:

Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Tadeusza Kościuszki 93, 61-716 Poznań, tel. tel. (061) 852 21 62,
fax (061) 852 31 69
e-mail: e-mail: kancelaria@ko.poznan.pl
http://www.ko.poznan.pl/

lub delegaturą Kuratorium Oświaty na Twoim terenie:

Delegatura Kuratorium Oświaty w Kaliszu
ul. Kordeckiego 19, 62-800 Kalisz, tel. (062) 502 35 00, fax (062) 502 30 11
e-mail: wkokal@ko.poznan.pl

Delegatura Kuratorium Oświaty w Koninie
ul. Św. Maksymiliana Kolbe 3, 62-510 Konin, tel. (063) 243 51 05, fax (063) 243 51 03
e-mail: wkokon@ko.poznan.pl

Delegatura Kuratorium Oświaty w Lesznie
Pl. Kościuszki 4, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 48 38, fax (065) 520 57 29
e-mail: wkolesz@ko.poznan.pl

Delegatura Kuratorium Oświaty w Pile
ul. Dzieci Polskich 26, 64-920 Piła, tel. (067) 212 37 67, 349 14 54,
fax (067) 213 15 85
e-mail: wkopil@ko.poznan.pl

■ SZKOŁY, W KTÓRYCH UCZĄ SIĘ DZIECI Z AUTYZMEM

Dzieci z autyzmem mają prawo uczęszczać do wszystkich placówek edukacyjnych (ogólnodostępnych, integracyjnych, specjalnych).

■ SZKOŁY I PRZEDSZKOLA SPECJALNE ORAZ PROWADZĄCE ODDZIAŁY SPECJALNE:

Kalisz

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Przysposabiająca do Pracy
ul. Handlowa 30, 62-800 Kalisz, tel./ fax (062) 502 33 60
e-mail: soswkalisz@neostrada.pl
www.soswkalisz.neostrada.pl
Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Zespół Szkół Nr 10
ul. Podmiejska 9a 62-800 Kalisz, tel. (062) 753 11 32
e-mail: zs10kalisz@op.pl
- *oddziały dla uczniów z autyzmem.*

Zespół Szkół Nr 11
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 19
Gimnazjum Specjalne
ul. Budowlanych 2, 62-800 Kalisz, tel./fax (062) 503 25 44
e-mail: sekretariat@zs11.eu
www.zs11.eu
Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Wł. Broniewskiego
ul. Mickiewicza 11, 62-800 Kalisz , tel. (062) 766 14 55
e-mail: sp14kalisz@o2.pl
www.sp14.kalisz.pl
- *oddziały dla uczniów z autyzmem*

Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia
ul. Poznańska 2, 62-800 Kalisz, tel./ fax (062) 767 50 87
e-mail: ow.kalisz@wp.pl
Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
ul. Augustyna Koreckiego 19, 62-800 Kalisz, tel. (062) 502 35 55, fax (062) 502 32 67
e-mail: info@os-w.pl
www.os-w.pl
Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Konin

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka
Szkoła Podstawowa

Gimnazjum
Zasadnicza Szkoła Zawodowa
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Przysposabiająca do Pracy
ul. Kaliska 19, 62-500 Konin
tel./ fax (063) 242 91 61
e-mail: sosw.konin@wp.pl
www.osw.konin.prv.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem.

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy

ul. Kurpińskiego 3, 62-510 Konin, Tel.**:** (063) 244-85-99 Fax**:** (063) 242-20-64
e-mail: orew.konin@psouu.org.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Leszno

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy

ul. Starozamkowa 14, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 64 74, fax (065) 529 63 52
e-mail: zk.leszno@psouu.org.pl
www.psouu-leszno.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 6
Gimnazjum Specjalne Nr 6
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Aleje Jana Pawła II 10 64-100 Leszno, tel./fax (065) 520-40-04

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Poznań

Przedszkole Specjalne Orzeszek

os. Bolesława Chrobrego 6, 60-681 Poznań, tel. (061) 822 51 51
e-mail: przedszkole@orzeszek.org.pl
www.orzeszek.org.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Przedszkole Specjalne Bartek

os. Piastowskie 42, 61-152 Poznań, tel. (061) 877 26 71, fax (061) 879 97 56
e-mail: zofia.skommer@przedszkolebartek.org
www.przedszkolebartek.org

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Przedszkole Specjalne Nr 164

ul. Libelta 35, 61-707 Poznań, tel./ fax (061) 853 23 16
e-mail: ps164@przedszkolespecjalne164.pl
www.przedszkolespecjalne164.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem.

Społeczna Podstawowa Szkoła Specjalna

ul. Dożynkowa 9a, 61-662 Poznań, tel. (061) 826 66 72
e-mail: szkola.zakatek@wp.pl

www.zakatek.org.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 4
IV Liceum Ogólnokształcące Specjalne
Technikum Uzupełniające Specjalne Nr 2
Szkoła Policealna Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Szamarzewskiego 78/82, 60-569 Poznań, tel./ fax (061) 847 30 95
e-mail: sekretariat@sosw.poznan.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
Oddział dla dzieci z autyzmem
Szkoła podstawowa, klasy I, II, III
ul. Szamarzewskiego 78/82 60-569 Poznań, tel./ fax (061) 847 30 95
e-mail: sekretariat@sosw.poznan.pl
www.sosw.poznan.pl
- *oddziały dla dzieci z autyzmem.*

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Wincentego a Paulo
Szkoła Podstawowa im. Małgorzaty Naseau
ul. Mariacka 24/28, 60-960 Poznań, tel. (061) 878 02 24, fax (061) 872 44 50
e-mail: siostrym@poznan.opoka.org.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół i Placówek Specjalnych
Przedszkole Specjalne Nr 111
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 111
Gimnazjum Specjalne Nr 111
II Liceum Ogólnokształcące Specjalne
ul. 28 Czerwca 1956r. 135/147, 61-545 Poznań, tel./ fax (061) 831 02 55
e-mail: 111@post.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem

Zespół Szkół z Klasami Integracyjnymi i Specjalnymi Nr 1
Szkoła Podstawowa Nr 68
Gimnazjum Specjalne Nr 114
os. J. III Sobieskiego 102, 60-688 Poznań, tel./ fax (061) 823 43 71
e-mail: sp68@epf.pl
www.szkola1.zoom.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 101
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 101
Gimnazjum Specjalne Nr 101
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 5
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 1
ul. Swoboda 41, 60-389 Poznań, tel./ fax (061) 861 68 52

e-mail: brzechwa101@poczta.onet.pl
www.zss101.poznan.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 102
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 102
Gimnazjum Specjalne Nr 102
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Przysposabiająca do Pracy Nr 2
ul. Przełajowa 6, 61-622 Poznań, tel./ fax (061) 852 56 60
e-mail: zss102@post.pl
www.zss102.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.
Dyrekcja planuje utworzyć klasę dla dzieci autystycznych

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 1
Szkoła Specjalna Przyspasabiajaca do Pracy Nr 4
ul. Żniwna 1, 61-663 Poznań
tel. (061) 820 09 92, fax (061) 828 91 63
e-mail: szkola@szkola-korczak.poznan.pl
www.szkola-korczak.poznan.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 103
Szkoła Specjalna Nr 103 im. Marii Grzegorzewskiej
Gimnazjum Specjalne Nr 103
ul. Rycerska 43, 60-345 Poznań, tel. (061) 867 97 27, 867 32 01, fax (061) 867 32 10
e-mail: dyrekcja@zss103.pl
www.zss103.poznan.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 104 im. Jana Kilińskiego
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 104
Gimnazjum Specjalne Nr 104
ul. Sikorskiego 29, 61-536 Poznań, tel. (061) 833 05 30
e-mail: info@zs104poznan.iklasa.pl
www.zs104poznan.iklasa.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 105
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 105
Gimnazjum Specjalne Nr 105
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 3
ul. Bydgoska 4, 61-127 Poznań, tel./ fax (061) 877 22 94
e-mail: sekretariat@zss105.neostrada.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem

Zespół Szkół Specjalnych Nr 106
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 106
Gimnazjum Specjalne Nr 106
ul. Wojska Polskiego 53, 60-625 Poznań, tel./ fax (061) 847 87 14
e-mail: pos106@poznan.interklasa.pl

www.zssnr106.webpark.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 107
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 107
Gimnazjum Specjalne Nr 107
ul. Dąbrowskiego 73, 60-523 Poznań, tel. (061) 8473156

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 109
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 109
Gimnazjum Specjalne Nr 109
ul. Sanatoryjna 2, 60-480 Poznań, tel./ fax (061) 896 02 56
e-mail: zss109@intertap.pl
www.zss109.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 110
Przedszkole Specjalne Nr 107
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 110
Gimnazjum Specjalne Nr 110
ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań, tel./ fax (061) 849 14 83
e-mail: zespolszkol110@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 112
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 112
Gimnazjum Specjalne Nr 112
ul. Obornicka 314, 60-691 Poznań, tel./ fax (061) 828 86 13
e-mail: zss112@poczta.onet.pl
www.zss112.neostrada.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem.

powiat chodzieski

Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Chodzieska 9, 64-800 Chodzież, tel./ fax (067) 284 53 70
e-mail: rataje@op.pl
www.rataje.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat czarnkowsko-trzcianecki

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Polna 1, 64-700 Czarnków, tel./ fax (067) 255 14 20
e-mail: zssgebice@wp.pl
www.zssgebice.republika.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat gnieźnieński

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1
ul. Żwirki i Wigury 27, 62-200 Gniezno, tel./ fax (061) 426 14 22
e-mail: barbaralukomska@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2
Szkoła Podstawowa Nr 14 Specjalna
Gimnazjum Nr 14 Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 14 Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Powstańców Wlkp. 16, 62-200 Gniezno, tel. (061) 424 57 11, fax (061) 424 57 28
e-mail: sekretariat@sosw2.deo.pl
www.sosw2.deo.pl
- *oddziały dla dzieci z autyzmem*

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. hm. Zygmunta Imbierowicza
ul. Gnieźnieńska 7, 62-270 Kłecko, tel./ fax (061) 427 01 57
e-mail: soswkl@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Nr 11
Gimnazjum Nr 11
ul. Orzeszkowej 20, 62-200 Gniezno, tel. (061) 423 85 60, fax (061) 424 07 68
e-mail: zss11@o2.pl
www.jedenastka.neostrada.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat gostyński

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Brzezie 40, 63-800 Gostyń, tel./ fax (065) 572 1166
e-mail: zss-brzezie@xl.wp.pl
- *oddziały dla dzieci z autyzmem.*

powiat jarociński

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Przysposabiająca do Pracy
ul. Szubianki 21, 63-200 Jarocin, tel./ fax (062) 747 21 53
e-mail: zsspjarocin@post.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat kępiński

Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi prowadzone
przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza
ul. Kościuszki 17, 63-600 Kępno, tel./ fax (062) 782 26 38
e-mail: boromeuszkikepno@poczta.onet.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Szkolna 6, 63-600 Kępno, tel./ fax (062) 782 22 87
e-mail: zssswkepnie@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat kolski

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy
ul. Wojciechowskiego 21a, 62-600 Koło, tel. (063) 272 09 92, fax (063) 261 65 86
e-mail: orewkolo@psouu.org.pl
www.psouu-kolo.pl
- *oddziały dla dzieci z autyzmem.*

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Mickiewicza 14, 62-600 Koło, tel./ fax (063) 272 04 57
e-mail: sosw.kolo1@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat koniński

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Konińska 46, 62-570 Rychwał, tel./ fax (063) 248 11 51
e-mail: soswrychwal1@op.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat kościański

Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
3-letnia Szkoła Przysposabiająca do Pracy
ul. M. Konopnickiej 1, 64-000 Kościan, tel./ fax (065) 512 29 31
e-mail: zssp@poczta.onet.pl
www.zskoscian.scholaris.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat krotoszyński

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Nr 2
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Borzęciczki 11, 63-720 Koźmin Wielkopolski, tel./ fax (062) 721 69 93
e-mail: sosw06@vp.pl
www.sosw.republika.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Konarzew 76, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 722 80 99
e:mail: sosw.konarzew@wp.pl
www.sosw-konarzew.ovh.org

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej
Szkoła Podstawowa Nr 6 Specjalna im. Marii Grzegorzewskiej
Gimnazjum Nr 6 Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3 Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Ostrowska 49, 63-700 Krotoszyn, tel. (062) 725 24 31, fax (062) 722 68 28
e-mail: speckort@wp.pl
http://speckrot.webpark.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Mogliby utworzyć taką klasę.

powiat leszczyński

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Plac Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna, tel. (065) 538 85 89, fax (065) 538 84 89
e-mail: soswry@wp.pl
www.soswrydzyna.republika.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat międzychodzki

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa
Gimnazjum
Zasadnicza Szkoła Zawodowa

ul. Gwardii Ludowej 6b, 64-400 Międzychód, tel./ fax (095) 748 36 48
e-mail: soszwgwlu6b@poczta.onet.pl
www.soszw-miedzychod.netmark.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat nowotomyski

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno -Wychowawczy
ul. Opalenica 4, Sielinko 64-330 Opalenica, tel./ fax (061) 447 37 00
e-mail: osrodeksielinko@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Zbąskich 7, 64-360 Zbąszyń, tel./ fax (068) 384 61 75
e-mail: soswz@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat obornicki

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Przysposabiająca do Pracy
Miłowody 2, Kolanówko 64-600 Oborniki, tel./ fax (061) 296 15 92
e-mail: zespolszkolspecjalnych@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat ostrowski

Zespół Szkół Usługowych
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
ul. Wolności 12, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. 0 62 736 51 82 fax 0 62 736 51 82

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Nr 12 Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Przysposabiająca do Pracy
ul. Kościuszki 5, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel./ fax (062) 735 57 54
e-mail: zssostrow@poczta.internetdsl.pl
www.zssostrow.internetdsl.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat ostrzeszowski

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Gen.Sikorskiego 19, 63-500 Ostrzeszów, tel./ fax (062) 732 07 16
e-mail: soszw@tlen.pl
www.sosw.clik.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat pilski

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Rzadkowo 79, 64-810 Kaczory, tel. (067) 283 11 38, fax (067) 283 11 40
e-mail: zssrzadkowo@vp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej
ul. Śniadeckich 27, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 214 12 78
e-mail: soswpila@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Gastronomicznych
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Sikorskiego 73, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 212 34 01
e-mail: zsg.pila@neostrada.pl
www.zsg.pila.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat pleszewski

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Osiedlowa 1, 63-300 Pleszew, tel./ fax (062) 742 78 77
e-mail: sekretariat@zs4.neostrada.pl
www.zs4.neostrada.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat poznański

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 3
Oddziały Szkolne przy ZOZ w Ludwikowie
Gimnazjum Specjalne Nr 3
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 2
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy

ul. Kościelna 2, 62-050 Mosina, tel./ fax (061) 813 24 69
e-mail: soswmosina@powiat.poznan.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych
Gimnazjum Specjalne w Zespole Szkół Specjalnych
ul. Wojska Polskiego 18 62-060 Stęszew, tel. (061) 813 40 96
e-mail: zss-steszew@neostrada.pl
www.zss-steszew.w8w.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat rawicki

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 7
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Gen. Grota Roweckiego 9F, 63-900 Rawicz , tel./ fax (065) 546 15 07
e-mail: zss@powiatrawicki.home.pl
- oddziały dla dzieci z autyzmem

powiat słupecki

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy
Michalinów 1, 62-410 Zagórów, tel./ fax (063) 276 25 50
e-mail: orew-michalinow@o2.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Plac Szkolny 14, 62-400 Słupca, tel./ fax (063) 275 11 66
e-mail: dyrektorsosw@wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat szamotulski

Zespół Szkół Nr 3 im. Hugona Kołłątaja
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
ul. Mickiewicza 4, 64-500 Szamotuły, tel. (061) 292 15 79, fax (061) 292 62 67
e-mail: zszszamot@poczta.onet.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych

Szkoła Podstawowa Nr 5 Specjalna
Gimnazjum Nr 2 Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Kołłątaja 1, 64-500 Szamotuły, tel./ fax (061) 292 09 37
e-mail: zss-szamotuly@o2.pl
www.zss-szamotuly.com

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat śremski

Niepubliczne Gimnazjum z Klasami Przysposabiającymi do Pracy

ul. Wyszyńskiego 11, 63-100 Śrem, tel./ fax (061) 283 92 99
e-mail: gim.holis@onet.eu

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Piłsudskiego 15, 63-100 Śrem, tel. (061) 283 00 55, fax (061) 282 85 84
e-mail: szkola3srem@szkola.wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat turecki

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Aleja Józefa Piłsudskiego 5, 62-700 Turek, tel. (063) 289 60 61, fax (063) 289 60 62
e-mail: sosw-turek@szkola.wp.pl
www.sosw.turek.pl
- *oddziały dla dzieci z autyzmem*

powiat wągrowiecki

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Szkoła Podstawowa Specjalna
Gimnazjum Specjalne
ul. Janowiecka 22, 62-100 Wągrowiec, tel./ fax (067) 262 24 45
e-mail: zsswagrowiec@poczta.fm

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec, tel./ fax (067) 262 04 21
e-mail: zsswagrowiec@poczta.fm

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.

powiat wolsztyński

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 4
Gimnazjum Specjalne Nr 4
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
ul. 5 Stycznia 14, 64-200 Wolsztyn, tel./ fax (068) 384 23 95
e-mail: zss.wolsztyn@wp.pl
www.zsswolsztyn.neostrada.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat wrzesiński

Zespół Szkół Specjalnych
Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 4
Gimnazjum Specjalne Nr 3
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 3
ul. Batorego 8, 62-300 Września, tel./ fax (061) 436 04 51
e-mail: zsswrz@szkola.wp.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

powiat złotowski

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Szkoła Podstawowa
Gimnazjum
Szkoła Przysposabiająca do Pracy
ul. Wojska Polskiego 25, 64-915 Jastrowie, tel./ fax (067) 266 18 06
e-mail: soswjastrowie@neostrada.pl

Uwaga: Nie ma oddziałów dla uczniów z autyzmem.
Dzieci z autyzmem są w klasach z dziećmi z innymi zaburzeniami.

■ SZKOŁY I PRZEDSZKOLA INTEGRACYJNE LUB Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI:

Kalisz

Przedszkole Integracyjne Sióstr Felicjanek
ul. Koreckiego 3a, 62-800 Kalisz, tel./ fax (062) 766 03 70
e-mail: psfkalisz@poczta.onet.pl
- *są dzieci z autyzmem*

Publiczne Przedszkole Nr 19 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Widok 98, 62-800 Kalisz, Tel.: (062) 753 23 15
- *są dzieci z autyzmem*

Szkoła Podstawowa Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Hanki Sawickiej 3b 62-800 Kalisz, tel./ fax (062) 765 34 33
e-mail: dyrekcja@sp17.kalisz.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Konin

Przedszkole Nr 10 Oddziałami Integracyjnymi
ul. Chopina 11, 62-510 Konin, tel./ fax (063) 242 08 61
e-mail: przedszkole10@edu.konin.pl
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Przemysłowa 7, 62-510 Konin, tel. (063) 242 43 55
e-mail: przedszkole_32@interia.pl
- są dzieci z autyzmem

Szkoła Podstawowa Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Wyszyńskiego 24, 62-510 Konin, tel./ fax: (063) 242 48 86
e-mail: sp8konin@wp.pl
www.sp8konin.lm.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 9
ul. Staffa 5, 62-505 Konin, tel./ fax (063) 246 78 67
e-mail: sp9@konin.home.pl
www.sp9.lm.pl
- są dzieci z autyzmem

Leszno

Przedszkole Miejskie Nr 21 z oddziałami integracyjnymi
ul. Armii Krajowej 11, 64-100 Leszno, tel. (065) 520 00 65
- są dzieci z autyzmem

Szkoła Podstawowa Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Rejtana 1, 64-100 Leszno, tel. (065) 526 75 95, fax (065) 526 80 53
e-mail: sp13leszno@poczta.onet.pl
www.sp13.leszno.pl
- są dzieci z autyzmem

Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II
ul. Rejtana 1, 64-100 Leszno, tel. (065) 526 75 39, fax (065) 526 69 38
e-mail: g7leszno@interia.pl
www.gimnazjum7.leszno.pl
- są dzieci z autyzmem

Poznań

Przedszkole Nr 53 im. Koszałka Opałka z oddziałami integracyjnymi
Os. Lecha 14, 61-293 Poznań, tel./fax 061 87-77-871
e-mail: przedszkole53@poczta.onet.pl
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Nr 81 im. Skrzata Borodzieja z oddziałami integracyjnymi
ul. Limbowa 2, 61-446 Poznań, tel. (061) 832 02 32

e-mail: p81@interklasa.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Przedszkole Nr 91 „Bajka" integracyjne
ul. Cześnikowska 19a, 60-329 Poznań, tel./ fax (061) 867 95 81
e-mail: p91@poznan.interklasa.pl
http://www.przedszkolebajka.poznan.pl
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Nr 116 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym
Os. Pod Lipami 107, 61-632 Poznań, tel. 012 649 81 14
e-mail: przedszkole-116@neostrada.pl,
www.przedszkole116.glt.pl
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole nr 130 z oddziałami integracyjnymi
Os. Rzeczypospolitej 43, 61-495 Poznań, tel. (061) 877 52 81
e-mail: przedszkole130@op.pl
http://www.przedszkole130.republika.pl
- są dzieci z autyzmem

Szkoła Podstawowa Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi
Os. Rusa 56, 61-245 Poznań, tel./ fax (061) 877 96 12
e-mail: sp6@poznan.interklasa.pl
www.sp6.poznan.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 40
ul. Garbary 82, 61-758 Poznań, tel./ fax (061) 852 28 00
e-mail: sp40mieszko@go2.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół z Klasami Integracyjnymi i Specjalnymi Nr 1
Szkoła Podstawowa nr 68 w ZSzKIiS Nr 1
Gimnazjum Specjalne nr 114 w ZSzKIiS Nr 1
os. J. III Sobieskiego 102, 60-688 Poznań, tel./ fax (061) 823 43 71
e-mail: sp68@epf.pl
www.szkola1.zoom.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1
Szkoła Podstawowa Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi
Gimnazjum Nr 27 z Oddziałami Integracyjnymi
os. Stare Zegrze, 1 61-249 Poznań, tel. (061) 879 77 91, fax (061) 879 65 75
e-mail: sp50@poznan.interklasa.pl, gm27@poznan.interklasa.pl
http://www.kki.pl/gim27poznan/

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi Nr 2
Szkoła Podstawowa Nr 25 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi
Gimnazjum Nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi
ul. Prądzyńskiego 53, 61-527 Poznań, tel. (061) 833 10 10, fax (061) 833 25 41

e-mail: sp25@poznan.interklasa.pl
www.zs2poznan.com.
- są dzieci z autyzmem

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2
Szkoła Podstawowa Nr 78
Gimnazjum Nr 55
ul. Żonkilowa 34, 60-175 Poznań, tel./ fax (061) 867 79 16
e-mail: sp78@poznan.interklasa.pl, gm55@poznan.interklasa.pl
www.spig2.poznan.pl
- są dzieci z autyzmem

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3
Szkoła Podstawowa Nr 75
Gimnazjum Nr 2
ul. Powstańców Wielkopolskich 3, 61-895 Poznań, tel./ fax (061) 852 86 12
e-mail: gm2@poznan.interklasa.pl
- są dzieci z autyzmem

powiat chodzieski

Miejskie Przedszkole Nr 2 z oddziałami integracyjnymi
ul. Bosa 12, 64 - 800 Chodzież**,** tel. (067) 282 04 36
e-mail: przedszkole2@chodziez.pl
www.przedszkole2chodziez.neostrada.pl

Uwaga: Przyjmują dzieci z autyzmem.

powiat gnieźnieński

Przedszkole Nr 1 Chatka Puchatka z oddziałami integracyjnymi
Pl. Św. Wojciecha 15, 62-240 Trzemeszno, tel: (061) 4154336, e-mail: teresapop@onet.eu

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Przedszkole nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Sobieskiego 22, 62-200 Gniezno, tel. (061) 426 17 93
e-mail: p10gniezno@o2.pl
- są dzieci z autyzmem

Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi
Osiedle Orła Białego 18, 62-200 Gniezno, tel./ fax (061) 426 69 55
e-mail: poczta@gim4.gniezno.pl
www.gim4.gniezno.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

powiat gostyński

Zespół Szkół Zawodowych z Oddziałami Integracyjnymi
Liceum Profilowane z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Tuwima 44, 63-800 Gostyń, Tel. 0655720594 Fax: 0655727343

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Przedszkole Miejskie Nr 4 z oddziałami integracyjnymi
ul. Starogostyńska 9, 63-800 Gostyń, tel. (065) 572 12 88
e-mail: przedszkole.gostyn@wp.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat grodziski

Przedszkole Gminne z oddziałami integracyjnymi
ul. F. Chopina 24, 62-065 Grodzisk Wlkp., tel. (061) 444 50 53, fax (061) 444 87 01
e-mail: przedszkolegminne@wp.pl
http://www.grodzisk.wlkp.pl/przedszkole/
- są dzieci z autyzmem

powiat jarociński

Publiczne Przedszkole Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi "Marcinek"
ul. Waryńskiego 5, 63-200 Jarocin, tel. (062) 747 32 19
e-mail: przedszkole5@wp.pl
- są dzieci z autyzmem

Zespół Szkół nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Podstawowa Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi
Gimnazjum Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Waryńskiego 11, 63-200 Jarocin, tel./ fax (062) 747 20 06
e-mail: szkola5jarocin@op.pl
http://www.zs5jarocin.rox.pl/
- są dzieci z autyzmem

powiat kolski

Przedszkole Miejskie Nr 3 z Oddziałem Integracyjnym
ul. Wojciechowskiego 9, 62-600 Koło, tel. (063) 272 04 37

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat koniński

Przedszkole przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym z oddziałami integracyjnymi
ul. Żwirki i Wigury 55, 62 - 561 Ślesin, tel. (063) 270 40 27
e-mail: zspslesin@konin.lm.pl
- są dzieci z autyzmem

powiat kościański

Zespół Szkół Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Feliksa Stamma
ul. Wyzwolenia 24, 64-000 Kościan, tel./ fax (065) 512 12 34
e-mail: zs3koscian@interia.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat krotoszyński

Przedszkole Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Sienkiewicza10, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 725 34 61
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Janusza Korczaka, 63-700 Krotoszyn, tel. (062) 722 77 37
e-mail: przedszkole.nr7.macius@neostrada.pl
- są dzieci z autyzmem

Zespół Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Podstawowa Nr 7
Gimnazjum Nr 3
ul. Jagiełły 4, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 725 27 85
e-mail: zs1@krotoszyn.pl
www.zs1.krotoszyn.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Zespół Szkół Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Podstawowa Nr 3
Gimnazjum Nr 5
Plac Szkolny 19, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 725 26 78
e-mail: sp3krotoszyn@poczta.onet.pl, g5krotoszyn@poczta.onet.pl
www.zs2.krotoszyn.pl
- są dzieci z autyzmem

powiat międzychodzki

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr2
ul. Iczka 12, 64-400 Międzychód, tel. (095) 748 26 56
e-mail: p2integra@wp.pl
WWW.p2integra.webpark.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat obornicki

Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Droga Leśna 29, 64-600 Oborniki, tel. (061) 296 09 32

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi
Gimnazjum nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Obrzycka 88, 64-600 Oborniki, tel. (061) 297 02 73, fax (061) 296 09 55
e-mail: unicef@o2.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

powiat ostrowski

Przedszkole Nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Andersa 15, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 736 06 34
- są dzieci z autyzmem

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Okólna 8, 63-460 Nowe Skalmierzyce, tel./ fax (062) 762 15 95
e-mail: spns1@tlen.pl
www.spns.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II
Al. Jana Pawła II 1, 63-430 Odolanów, tel./ fax (062) 733 16 05
e-mail: gimnazjumodolanow@wp.pl
www.gimodolanow.neostrada.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat pilski

Przedszkole publiczne Nr 12 integracyjne
ul. M. Reja 11, 64-920 Piła, tel. (067) 213 27 74
e-mail: przed12pila@neostrada.pl
http://www.przedszkole12.xx.pl
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole publiczne Nr 17 im. Krasnala Hałabały z oddziałami integracyjnymi
ul. Śniadeckich 3A, 64-920 Piła, tel. (067) 214 11 96, 351 09 32
e-mail: pp171@neostrada.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

Szkoła Podstawowa Nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Lelewela 140, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 215 81 48
e-mail: sekretariat@sp12.pila.pl
www.sp12.pila.pl
- są dzieci z cechami autyzmu

powiat pleszewski

Gimnazjum z Oddziałami Przysposabiającymi do Pracy
ul. Aleje Wojska Polskiego 21, 63-300 Pleszew, tel./ fax (062) 742 71 31
e-mail: stowarzyszenie_szkoly@interia.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem.

powiat poznański

Przedszkole Nr 2 "Cztery Pory Roku" z oddziałami integracyjnymi
ul. Jeziorna 16, 62-035 Kórnik, tel. (061) 817 01 68, fax (061) 819 09 26
e-mail: przedszkole-bnin@o2.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Przedszkole Nr 3 Integracyjne

ul. Topolowa 6, 62-050 Mosina, tel. (061) 813 29 80, fax (061) 898 13 55
e-mail: p_le3integracyjne@wp.pl
www.p_le3integracyjne.republika.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Przedszkole nr 5 "Weseli Sportowcy" z oddziałami integracyjnymi
ul. Osiedlowa 19, 62-030 Luboń, tel. (061) 813 09 40
- są dzieci z autyzmem

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Poznańska 26, 62-090 Rokietnica, tel./ fax (061) 814 52 74
e-mail: napachanie@poczta.fm

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Zespół Szkół z oddziałami integracyjnymi – Szkoła Podstawowa w Mrowinie
Ul. Szkolna 12, 62-090 Rokietnica, tel.: (061) 814 48 98
- są dzieci z autyzmem

powiat słupecki

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1
ul. Okopowa 4, 62-400 Słupca, tel. (063) 275 14 05
e-mail: przedszkole1.slupca@op.pl
- są dzieci z autyzmem

powiat średzki

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1
ul. 17 Września 10, 63-000 Środa Wielkopolska, tel./ fax (061) 285 25 28
e-mail: przedszkole1sroda@neostrada.pl
- są dzieci z autyzmem

Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Dąbrowskiego 50, 63-000 Środa Wielkopolska, tel. (061) 286 7050, fax (061) 286 70 67
e-mail: sp2_sroda@o2.pl
www.sp2.sroda.prv.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi
Szkoła Filialna w Tadeuszewie
Ulejno 5, 63-000 Środa Wielkopolska, tel. (061) 285 26 55

powiat śremski

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 5 Mali Przyrodnicy
ul. Bora-Komorowskiego 4, 63-100 Śrem, tel./ fax (061) 283 61 81
e-mail: przedszkole@maliprzyrodnicy.pl
www.maliprzyrodnicy.pl
- są dzieci z autyzmem

powiat szamotulski

Przedszkole Nr 5 z oddziałami integracyjnymi
ul. Hokejowa 1, 64-500 Szamotuły, tel. (061) 292 14 40
- są dzieci z autyzmem

powiat turecki

Przedszkole Samorządowe Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Gen. Smorawińskiego 2, 62-700 Turek, tel. (063) 278 53 13
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Samorządowe nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kubusia Puchatka
ul. Kaczkowskiego 1a, 62 - 700 Turek, tel. (063) 278 83 61
- są dzieci z autyzmem

Przedszkole Samorządowe Nr 8
ul. Browarna 5, 62-700 Turek, tel. (063) 278 54 61
- są dzieci z autyzmem

powiat wolsztyński

Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Integracyjnym w Buczu
ul. Akacjowa 4, 64-234 Przemęt, tel. (065) 549 81 69
e-mail: przedszkolebucz@wp.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Integracyjnym w Kaszczorze
ul. Cysterska 9, 64-234 Przemęt, tel.(065) 549 90 20
e-mail: zsgkaszczor@poczta.onet.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

Przedszkole Samorządowe z Oddziałem Integracyjnym w Mochach
ul. Wolsztyńska 10, 64-234 Przemęt, tel. (065) 549 00 88
e-mail: przedszkolemochy@wp.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat wrzesiński

Przedszkole Nr 1 "Słoneczko" z oddziałami integracyjnymi
ul. 3-go Maja 4, 62-300 Września, tel. (061) 436 19 37
http://p1wrzesnia.edupage.org
e-mail: przedszkole-1@wrzesnia.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

powiat złotowski

Przedszkole Nr 5 z oddziałami integracyjnymi

Pl. Wolności 12, 77-400 Złotów, tel. (067) 263 32 66
e-mail: Zlotow6@edulink.pl

Uwaga: Nie ma uczniów z autyzmem

■ PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJACE NA RZECZ OSÓB Z AUTYZMEM

BRAK

III. WSPARCIE OFEROWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Jeżeli jesteś w trudnej sytuacji życiowej,
spowodowanej wychowywaniem dziecka z autyzmem,
masz prawo skorzystać z różnych form wsparcia
oferowanego w ramach pomocy społecznej
przez ośrodek pomocy społecznej (OPS).

Spełniając warunki dotyczące dochodów, możesz starać się w OPS m.in. o zasiłek celowy. Natomiast niezależnie od dochodów masz prawo do pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa oraz specjalistycznych usług opiekuńczych (pomoc dla Twojego dziecka).

■ SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (SUO)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SUO) są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te są świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Wsparcie w postaci usług przyznaje się osobom, które wymagają pomocy innych. Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala w decyzji administracyjnej ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W ramach SUO prowadzone jest m.in.: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym także wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji, asystowanie w codziennych czynnościach życiowych, usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu, t.j. współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wszechstronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług. W ramach usług mogą być realizowane zalecenia przekazywane przez terapeutów do pracy w domu Specjalistyczne usługi są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu

m.in.: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi. Osoby te muszą także posiadać określony w przepisach staż pracy.

■ **UWAGA** ⏩ Specjalistyczne usługi opiekuńcze są szczególnie cenną formą wspomagania umożliwiającą m.in.:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży intensywnych form kompleksowych oddziaływań (najlepiej przez współpracę osób świadczących SUO ze specjalistycznym ośrodkiem, w którym będą przygotowywane programy terapeutyczne, rehabilitacyjne i edukacyjne),
- pomoc asystenta w różnych sytuacjach życiowych – w placówkach edukacyjnych oraz aktywizacji społecznej i zawodowej, a także w integracji społecznej w codziennym życiu.

SUO przyznawane są niezależnie od dochodów. Jednak poziom dochodów odgrywa rolę przy ustalaniu odpłatności za korzystanie z usług. W przypadku dochodu poniżej 477 zł netto na osobę w rodzinie, usługi te realizowane są nieodpłatnie, w przypadku przekroczenia tego progu są współfinansowane w różnym stopniu przez świadczeniobiorcę.

⏩**WAŻNE!**⏪

Jeżeli chcesz starać się o specjalistyczne usługi opiekuńcze:

- należy złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej podanie o przyznanie tej formy pomocy (na kopii podania poproś o potwierdzenie jego złożenia, podanie możesz także posłać listem poleconym),
- konieczne jest dołączenie zaświadczenia lekarskiego, wydanego przez lekarza psychiatrę, które określa potrzebę korzystania z usług,
- OPS przeprowadzi wywiad środowiskowy,
- OPS powinien wydać decyzję administracyjną dot. przyznania bądź nie tej formy pomocy,
- usługi przysługują niezależnie od tego czy rodzic zrezygnował z pracy, by opiekować się dzieckiem czy też pracuje,
- fakt, że dziecko chodzi do przedszkola czy szkoły nie stanowi powodu odmowy przyznania usług.

Więcej na temat SUO dla osób z zaburzeniami psychicznymi można przeczytać na stronie internetowej Fundacji SYNAPSIS:

www.synapsis.waw.pl/images/stories/poradnictwo/informacje_dla_rodzicow/suo_10_2006.pdf

■ ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE – ZASIŁEK CELOWY

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej (np. pokrycie kosztów zakupu leków, opłacenie specjalistycznej terapii, niedostępnej w ramach publicznej służby zdrowia, pokrycie kosztów dojazdu na terapię, zakup żywności, opału).

Zasiłek ten przyznawany jest rodzinom, w których miesięczny dochód netto (po odjęciu składek emerytalno-rentowych, zdrowotnych i ew. alimentów płaconych przez członka rodziny) nie przekracza 351 zł na osobę.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach rodzinie przekraczającej kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości 351 zł lub 477 zł.

Z podaniem o zasiłek celowy należy zwrócić się do OPS w miejscu zamieszkania. W trakcie procedury przyznawania pomocy zostanie przeprowadzony wywiad środowiskowy przez pracownika socjalnego; trzeba będzie dostarczyć także informacje o dochodach rodziny.

■ PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Praca socjalna świadczona jest przez pracownika socjalnego i ma na celu wsparcie osób i rodzin (m.in. rozwinięcie i wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej), opiekujących się osobą z autyzmem. W ramach pracy socjalnej można oczekiwać wsparcia w pokierowaniu gdzie i jak załatwić sprawy związane np. z uzyskaniem dla dziecka stosownego orzeczenia, świadczeń. Pracownik socjalny powinien wspierać rodzinę także w szukaniu miejsc, w których można uzyskać pomoc dla dziecka, młodej czy dorosłej osoby z autyzmem, kierować do innych instytucji pomocowych. Praca socjalna i poradnictwo świadczone są osobom i rodzinom bez względu na posiadany przez nie dochód. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub potrzebują wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy dot. funkcjonowania rodziny, w tym problemy związane z opieką nad osobą niepełnosprawną. Prowadzenie pracy socjalnej i poradnictwa socjalnego nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, ani wydania decyzji administracyjnej w tej sprawie.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 115, poz. 728),
Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dn. 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2005 r., nr 77, poz. 672),
Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dn. 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., nr 189, poz. 1598 z późn. zm.)

Jeżeli masz problemy z uzyskaniem specjalistycznych usług opiekuńczych możesz kontaktować się z:

Wydziałem Polityki Społecznej w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim
al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. (061) 854 10 71, (061) 854 13 00, fax (061) 852 73 27
e-mail: wuw@poznan.uw.gov.pl

Delegaturą Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu
pl. Św. Józefa 5; 62-800 Kalisz, tel. (062) 765 72 92, fax (062) 757 32 79
e-mail: del-kalisz@poznan.uw.gov.pl

Delegaturą Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koninie
al. 1 Maja 7; 62-510 Konin, tel. (063) 243 03 40, fax (063) 243 03 26
e-mail: del-konin@poznan.uw.gov.pl

Delegaturą Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lesznie
pl. Kościuszki 4; 64-100 Leszno, tel. (065) 529 58 24, fax (065) 529 55 89
e-mail: del-leszno@poznan.uw.gov.pl

Delegaturą Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Pile
al. Niepodległości 33/35; 64-920 Piła, tel. (067) 212 51 01, fax (067) 212 53 92
e-mail: del-pila@poznan.uw.gov.pl

lub

Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu
ul. Piekary 14/15, 61-823 Poznań, tel. (061) 856 73 00, fax (061) 851 56 35
e-mail: rops@rops-wielkopolska.poznan.pl

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ W zależności od tego czy mieszkasz w gminie miejskiej, miejsko-wiejskiej, wiejskiej, ośrodek pomocy społecznej może nosić nazwę: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Informacje o Ośrodku Pomocy Społecznej w Twojej gminie możesz uzyskać w Urzędzie Gminy (Miasta).

IV. ŚWIADCZENIA SOCJALNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

Jeżeli wychowujesz dziecko niepełnosprawne
(tj. z orzeczoną niepełnosprawnością),
masz prawo do ubiegania się o świadczenia rodzinne
(zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
świadczenie pielęgnacyjne).
Świadczenia te mają na celu pokrycie,
choćby częściowe, wydatków związanych
z wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego.

■ ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny (153 zł miesięcznie) przyznawany jest zarówno dzieciom, jak i dorosłym, niezależnie od dochodów rodziny. Podstawą do jego przyznania jest m.in. złożenie wniosku oraz udokumentowanie niepełnosprawności danej osoby.

■ ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przyznawany jest na okres zasiłkowy trwający od września do końca sierpnia roku kolejnego. W przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 583 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko: 18 r.ż. lub do końca nauki w szkole (nie dłużej niż do ukończenia 21 r.ż.), do 24 r.ż., jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i posiada orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: 68 zł na dziecko do 5 r.ż., 91 zł na dziecko pomiędzy 5, a 18 r.ż. oraz 98 zł na dziecko w wieku powyżej18 r.ż. do ukończenia 24 r.ż.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu m.in.:

- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** (400 zł miesięcznie; maksymalnie przez 72 miesiące jeżeli rodzic przebywa na urlopie wychowawczym, by sprawować opiekę nad dzieckiem z orzeczoną niepełnosprawnością albo o znacznym stopniu niepełnosprawności),
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** (60 zł miesięcznie do ukończenia 16 r.ż., jeżeli dziecko ma wydane orzeczenie o niepełnosprawności, 80 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 r.ż. do 24 r.ż. jeżeli legitymuje się ono orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności),
- **rozpoczęcia roku szkolnego** (jednorazowo 100 zł dla dziecka, które rozpoczęło roczne przygotowanie przedszkolne – tzw. klasę 0, uczęszczającego do szkoły).

■ ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE

Świadczenie pielęgnacyjne (520 zł miesięcznie) przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. W przypadku dziecka do 16 r.ż. w orzeczeniu powinny być zaznaczone łącznie wskazania: konieczności stałej lub długotrwałej opieki, lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W przypadku osoby pow. 16 r.ż. wymagane jest orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 583 zł.

■ **Gdzie ubiegać się o świadczenie?** ⏩ Świadczenia rodzinne są przyznawane i wypłacane przez Urząd Gminy bądź Urząd Miasta. W niektórych gminach może być to także Ośrodek Pomocy Społecznej (wydział świadczeń rodzinnych). Zasiłek pielęgnacyjny może być wypłacany przez OPS lub oddział ZUS.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2003 r., nr 139, poz. 992 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dn. 2 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2005 r., nr 105, poz. 881 z późn. zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 lipca 2006 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny

albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., nr 130, poz. 903).

V. ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Jeżeli chcesz korzystać z uprawnień i świadczeń
przysługujących osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom,
Twoje dziecko powinno mieć wydane orzeczenie
o niepełnosprawności (dla osób do 16 roku życia)
lub orzeczenie o lekkim, umiarkowanym lub znacznym
stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia).

Orzeczenia te są wydawane na wniosek osoby zainteresowanej (lub jej przedstawiciela prawnego) na określony czas, zazwyczaj na 2-3 lata (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności może być wydane bezterminowo). Orzeczenia te wydają Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności (w miastach na prawach powiatu są to Miejskie Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności). Aby otrzymać orzeczenie należy:

- złożyć do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wypełniony wniosek o wydanie orzeczenia,
- dołączyć do wniosku zaświadczenie lekarskie na określonym druku wypełnione przez lekarza, pod którego opieką znajduje się dana osoba (wskazane jest, aby w przypadku osoby z autyzmem lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, był to lekarz psychiatra),
- dołączyć do wniosku kserokopię dokumentacji medycznej, wyników badań, konsultacji, opinie psychologiczne, opinie pedagogiczne (dokumenty odnoszące się do potwierdzenia stanu zdrowia). Druk wniosku i zaświadczenia lekarskiego można otrzymać w siedzibie zespołu orzekającego,
- orzeczenie wydawane jest po przeprowadzeniu oceny stanu zdrowia – osoba zainteresowana jest wzywana na posiedzenie składu orzekającego, jeżeli lekarz wystawiający zaświadczenie, stwierdzi, że jest w stanie stawić się.

Orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zawiera m.in. wskazania do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Orzeczenie jest decyzją administracyjną. Od negatywnej decyzji można się odwołać w terminie 14 dni od jej otrzymania.
W przypadku negatywnej decyzji drugiej instancji, można odwoływać się do Sądu Rejonowego, Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Druga instancja w procesie orzekania to: Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (to tam kierowane są odwołania od decyzji zespołów powiatowych).

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje o Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz o Powiatowych Zespołach ds. Orzekania o Niepełnosprawności można uzyskać w Ośrodku Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwie Powiatu.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Poznaniu
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26, Poznań 61-863, tel. (061) 850 87 60,

tel./ fax (061) 852 18 91
e-mail: zn@poznan.uw.gov.pl

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Chodzieży
ul. Wiosny Ludów 1, 64-800 Chodzież, tel. (067) 282 28 91

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gnieźnie
ul. Sobieskiego 20, 62-200 Gniezno, tel. (061) 426 19 71, 425 52 98

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gostyniu
ul. Nowe Wrota 7, 63-800 Gostyń, (065) 572 75 28

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Wielkopolskim
ul. Poznańska 15, 62-065 Grodzisk Wielkopolski, tel. (061) 448 88 75

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jarocinie
ul. Szubianki 21, 63-200 Jarocin, tel. (062) 505 46 06

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kaliszu i w powiecie Kępińskim
ul. Staszica 47a, 62-800 Kalisz, tel. (062) 766 77 47

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie
ul. Przyjaźni 5, 62-510 Konin, tel. (063) 242 62 32 w.120

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie
ul. Hurtowa 1, 62-510 Konin, tel. (063) 243-03-09

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kościanie
ul. Kazimierczaka 41, 64-000 Kościan, tel. (065) 511 01 66, 511 98 32

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Krotoszynie
ul. Młyńska 2d/1, 63-700 Krotoszyn, tel. (062) 722 88 91, 722-88-92

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie
ul. Lipowa 32, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 92 21

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie
Pl. Kościuszki 4, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 68 40, 529 68 41

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Międzychodzie
ul. 17 Stycznia 143, 64-400 Międzychód, tel. (095) 748 23 85, 748 24 30

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Tomyślu
ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl, tel. (061) 442 24 11 w.337

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach
ul. 11 Listopada 2A, 64-600 Oborniki, tel. (061) 296 65 80, 297 31 25

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrowie Wielkopolskim

Al. Słowackiego 1c, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 735 28 95

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Ostrzeszowie
ul. Gen. Sikorskiego 19, 63-500 Ostrzeszów, tel.(062) 730 36 70

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pile
Al. Wojska Polskiego 49b, 64-920 Piła, tel. (067) 213 15 78, 214 84 80

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pleszewie
ul. Kazimierza Wielkiego 8, 63-300 Pleszew, (062) 742 01 61

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Poznaniu
ul. Kasprzaka 16, 60-237 Poznań, tel.. (061) 865 39 65, 865 39 64

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18, 68-823 Poznań, tel./faks: (061) 843 47 05

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rawiczu
ul. Wały Dąbrowskiego 2, 63-900 Rawicz, tel. (065) 546 43 33

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szamotułach
ul. Ratuszowa 2, 64-500 Szamotuły, tel. (061) 292 03 20

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Śremie
ul. Mickiewicza 17, 63-100 Śrem, tel. (061) 283 79 01 w. 325

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Środzie Wielkopolskiej
ul. Szkolna 2, 63-000 Środa Wielkopolska, tel. (061) 287 06 40, 285 38 06

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wągrowcu
ul. Kościuszki 15, 62-100 Wągrowiec, tel. (067) 268 52 45 w. 273

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wolsztynie
ul. Piotra Skargi 5, 64-200 Wolsztyn, tel. (068) 384 27 00

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Wrześni
ul. Chopina 2, 620300 Września, tel. (061) 640 21 19

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Złotowie
ul. Szpitalna 28, 77-400 Złotów, tel. (067) 263 40 00, 265 38 55

■ LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Jeżeli jest już wydane orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, możesz postarać się o legitymację osoby niepełnosprawnej. Legitymację wydaje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Legitymacja uprawnia m.in. do korzystania z ulgowych przejazdów PKP i PKS (78% ulga w przejazdach na leczenie i rehabilitację, w tym na turnusy rehabilitacyjne).

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 14, poz. 92 z późn. zm.),

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., nr 17, poz. 162), Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r., nr 139, poz. 1328).

■ ULGOWE PRZEJAZDY KOMUNIKACJĄ LOKALNĄ

Zasady przyznawania ulg na przejazdy komunikacją lokalną (gminną, miejską) określają przepisy lokalne – uchwała Rady Gminy/ Miasta. Oznacza to, że w poszczególnych gminach, miastach obowiązujące przepisy są inne.

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje o tym, jakie ulgi przysługują osobom niepełnosprawnym w przejazdach komunikacją lokalną w danej gminie, można uzyskać u przewoźnika (np. zakład transportu miejskiego) lub przeczytać w regulaminie przewozów środkami komunikacji gminnej.

Informację na temat ulg i bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej znajdują się na stronach:

Chodzież:
http://www.rozkladyjazdy.pl/items/frames/507/www.chodziez.pl/?Dzial=125&Artykul=90

Gniezno:
http://www.mpk.gniezno.pl/index2.php?option=news&task=viewarticle&sid=92

Kalisz:
http://www.kla.com.pl/page.php?id=Przepisy%20KLA

Konin:
http://www.mzk-konin.com.pl/uchwala.html

Krotoszyn:
http://www.rozkladyjazdy.pl/items/frames/124/www.mzk.krotoszyn.pl/index.php?id=3

Leszno:
http://cms.halpress.eu/files/3193/regulamin_przewozu.pdf

Luboń:
http://www.translub.pl/content_a.php?sid=8b411dfb134f937577640b025dbeb0a4&tr=cl&cms_id=45&p=p1

Ostrów Wielkopolski:
http://www.mzk-ostrow.com.pl/Default.aspx?tabid=166

Piła:
http://www.rozkladyjazdy.pl/items/frames/221/www.mzk.pila.pl/rozklad.php

Pleszew:
http://pla.com.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=6&Itemid=7

Poznań:
http://www.mpk.poznan.pl/bilety/ulgi-i-zwolnienia

VI. DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW PFRON

■ TURNUS REHABILITACYJNY

Jest to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Celem turnusu jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników m.in. przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Osoba niepełnosprawna (posiadająca stosowne orzeczenie) może ubiegać się o dofinansowanie do turnusu pod warunkiem, że:

- zostanie skierowana na turnus na wniosek lekarza, pod opieką którego się znajduje,
- w roku, w którym ubiega się o dofinansowanie, nie uzyskała na ten cel dofinansowania ze środków PFRON,
- weźmie udział w turnusie, który odbędzie się w ośrodku wpisanym do rejestru ośrodków, prowadzonego przez wojewodę,
- nie będzie pełniła funkcji członka kadry na tym turnusie, ani nie będzie opiekunem innego uczestnika tego turnusu,
- złoży oświadczenie o wysokości osiąganych dochodów,
- zobowiąże się do przedstawienia na turnusie, podczas pierwszego badania lekarskiego, informacji stanie zdrowia, sporządzonej nie wcześniej niż na 3 mies. przed datą rozpoczęcia turnusu, wystawionej przez lekarza, pod którego opieką obecnie się znajduje.

O dofinansowanie do udziału w turnusie może także ubiegać się opiekun osoby niepełnosprawnej. W przypadku starań o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie brane są pod uwagę dochody. Przeciętny miesięczny dochód, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie powinien przekraczać kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym.

Istnieje możliwość otrzymania dofinansowania w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego, ale wówczas kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony. Wniosek o dofinansowanie składa się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR).

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Adres Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Twoim powiecie możesz uzyskać w Starostwie Powiatu lub w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Ogólnokrajowy rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych oraz niezbędne informacje i druki wniosków można na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej: **www.ebon.mps.gov.pl**

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 14, poz. 92 z późn. zm.),
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r., nr 230, poz. 1694).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży
ul. Wiosny Ludów 14a, 64-800 Chodzież, tel. (067) 282 72 58, fax (067) 281 16 80
e-mail: pcprchodziez@neostrada.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie
ul. Pawła Cymsa 16, 62-200 Gniezno, tel./ fax (061) 425 52 98
e-mail: pcpr-gniezno@post.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu
ul. Nowe Wrota 7, 68-800 Gostyń, tel./ fax (065) 572 75 28
e-mail: pcpr@gostyn.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.
ul. Mossego 14, 62-065 Grodzisk Wlkp., tel./ fax (061) 444 72 81
e-mail: pcprg@wp.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie
ul. Szubianki 21, 63-200 Jarocin, tel./ fax (062) 505 46 06
e-mail: pcprjarocin@poczta.onet.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu
ul. Kolegialna 4, 62-800 Kalisz, tel. (062) 765 72 17, fax (062) 757 26 22

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie
ul. Sienkiewicza 26, 63-300 Kępno, tel. (062) 782 89 61, fax (062) 782 89 63
e-mail: pcpr_kepno@kepno.com.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole
ul. Sienkiewicza 27, 62-600 Koło, tel. (063) 261 78 16
e-mail: pcpr@starostwokolskie.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie
ul. Kazimierczaka 41, 64-000 Kościan, tel./ fax (065) 511 01 66
e-mail: pcprkoscian@wp.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie
ul. Młyńska 2d/1, 63-700 Krotoszyn, tel./ fax (062) 722 88 91
e-mail: pcpr-krotoszyn@go2.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie
ul. Mickiewicza 5, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 58 47, fax (065) 529 58 47 w. 126

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie
ul. 17 Stycznia 143, 64-400 Międzychód, tel. (095) 748 87 24, fax (095) 748 24 30
e-mail: biuro@pcpr.miedzychod.samorzady.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu
ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl, tel./ fax (061) 442 67 73
e-mail: pcpr@nowytomysl.com.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach
ul. 11 Listopada 2a, 64-600 Oborniki, tel./fax (061) 297 31 27
e-mail: pcpr@oborniki.starostwo.gov.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowie Wlkp.
Al. Słowackiego 1c, 63-400 Ostrów Wlkp., tel. (062) 735 51 52, fax (062) 735 02 05
e-mail: pcpr-sekretariat@powiat-ostrowski.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie
ul. Zamkowa 17, 63-500 Ostrzeszów, tel./ fax (062) 732 07 50

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile
ul. Wojska Polskiego 49 B, 64-920 Piła, tel. (067) 214 42 54, fax (067) 214 42 57
e-mail: pcpr_pila@pro.onet.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie
ul. Kazimierza Wielkiego 7a, 63-300 Pleszew, tel./ fax (062) 742 01 61
e-mail: pcpr.pleszew@op.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu
ul. Zielona 8, 61-851 Poznań, tel. (061) 841 07 10, fax (061) 841 07 11
e-mail: pcprpoznan@poczta.onet.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu
ul. Wały Dąbrowskiego 2, 63-900 Rawicz, tel./ fax (065) 546 43 33
e-mail: pcpr@powiatrawicki.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy
ul. Wojska Polskiego 13, 62-400 Słupca, tel. (063) 275 86 57, fax (063) 213 22 44
e-mail: pcprslupce@wp.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach
ul. Wojska Polskiego 1, 64-500 Szamotuły, tel./ fax (061) 292 26 74
e-mail: pcprszamotuly@poczta.onet.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
ul. Mickiewicza 17, 63-100 Śrem, tel. (061) 283 03 73
e-mail: pcpr@i.media.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wlkp.
ul. Szkolna 2, 63-000 Środa Wlkp., tel./ fax (061) 287 06 40

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance
ul. 27-stycznia 42, 64-980 Trzcianka, tel. (067) 216 31 13, fax (067) 216 37 22
e-mail: pcpr@trzcianka.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku
ul. Łąkowa 1, 62-700 Turek, tel. (063) 289 24 07, fax (063) 289 22 24
www.pcpr.turek.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu
ul. Kościuszki 15, 62-100 Wągrowiec, tel./ fax (067) 262 76 14
e-mail: pcprwagrowiec@pro.onet.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie
ul. 5-tego Stycznia 5, 64-200 Wolsztyn, tel. (068) 384 56 11
e-mail: pcpr@powiatwolsztyn.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni
ul. Wojska Polskiego 1, 62-300 Września, tel./ fax (061) 640 45 50
e-mail: pcprwrzesnia@poczta.fm

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie
ul. Szpitalna 28, 77-400 Złotów, tel./ fax (067) 263 22 65
e-mail: pcprzlotow@poczta.onet.pl

Powiaty grodzkie-miasta na prawach powiatów:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu
ul. Kościuszki 1a, 62-800 Kalisz, tel. (062) 757 45 10, fax (062) 757 63 66
e-mail: mops.kalisz@wp.pl

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie
ul. Aleje 1 Maja 9, 62-510 Konin, tel./ fax (063) 242 22 41
e-mail: pcpr.konin@neostrada.pl

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie
ul Korczaka 5, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 58 47, fax (065) 529 58 47 w. 126

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu
ul. Cześnikowska 18, 60-330 Poznań, tel. (061) 860 99 00, fax (061) 860 99 28
e-mail: mopr@mopr.poznan.pl

■ DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER TECHNICZNYCH ORAZ KOMUNIKACYJNYCH

Osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie mogą starać się o dofinansowanie zakupu sprzętu mającego na celu likwidację barier w komunikowaniu się oraz technicznych. Nie ma określonej listy tych sprzętów. Przez bariery techniczne należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja bariery technicznej powinna powodować sprawniejsze działanie takiej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym. Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Likwidacja bariery w komunikowaniu się ma powodować umożliwienie osobie niepełnosprawnej sprawniejsze i bardziej swobodne porozumiewanie się oraz przekazywanie informacji.

Wysokość dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się oraz technicznych wynosi do 80% kosztów tego przedsięwzięcia**,** nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Dofinansowanie na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych może być przyznawane raz na trzy lata.

O dofinansowanie to mogą ubiegać się osoby z orzeczoną niepełnosprawnością, stopniem niepełnosprawności. Dofinansowanie przyznaje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR). Tam też można otrzymać i złożyć stosowny wniosek.

■ Gdzie szukać informacji? ⏩ Adres Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Twoim powiecie możesz uzyskać w Starostwie Powiatu lub w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 14, poz. 92 z późn. zm.),
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2002 r., nr 96, poz. 861 z późn. zm.).

VII. WSPARCIE DLA DOROSŁYCH OSÓB Z AUTYZMEM

Osoby dorosłe z autyzmem
lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi,
które zakończyły edukację
(maksymalnie mogą uczyć się do 24 r.ż.)
nie mają obecnie dostatecznego dostępu
do zróżnicowanych ofert
w zakresie dziennej aktywności
czy aktywizacji społecznej i zawodowej.

Rodzice mogą poszukiwać miejsca w następujących placówkach:

■ ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

W ramach systemu pomocy społecznej funkcjonują Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS), które są przeznaczone dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi. Są to zazwyczaj dzienne ośrodki wsparcia, choć mogą także funkcjonować jako ośrodki całodobowe, okresowego pobytu. W większości są prowadzone przez Ośrodki Pomocy Społecznej, rzadziej przez organizacje pozarządowe.

ŚDS są ukierunkowane na podtrzymanie umiejętności życiowych uczestników zajęć oraz ich rozwój, działania zmierzające do poprawy funkcjonowania i jakości życia poprzez rozwijanie umiejętności, zdolności i zainteresowań.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 115, poz. 728).

■ **Gdzie szukać informacji?** ➽ O tym, czy w Twojej miejscowości funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, możesz dowiedzieć się w Ośrodku Pomocy Społecznej,
Wydziale Polityki Społecznej w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim
al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. (061) 854 10 71, 854 13 00, fax (061) 852 73 27
e-mail: wuw@poznan.uw.gov.pl

lub

Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu
ul. Piekary 14/15, 61-823 Poznań, tel. (061) 856 73 00, fax (061) 851 56 35
e-mail: rops@rops-wielkopolska.poznan.pl

Konin

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. 11 Listopada 19 62-510 Konin, tel. (063) 243 62 30

Środowiskowy Dom Samopomocy im. Doktora Piotra Janaszka
(jednostka prowadząca: Fundacja Mielnica)
ul. Zagórowska 3a, 62-500 Konin, tel. (063) 211 21 70, fax (063) 244 22 55
e-mail: fundacja@ mielnica.org.pl
www.mielnica.org.pl

Leszno

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Niepodległości 27, 64-100 Leszno, tel. (065) 529 98 64

Poznań

Środowiskowy Dom Samopomocy "Pod Fontanną"
ul. Rawicka 51, 60-113 Poznań, tel. (061) 830 68 88

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Ognik 20b, 60-386 Poznań, tel. (061) 868 84 00, fax (061) 868 84 00
e-mail: spnis@ o2.pl
www.spnis.poznan.pl

powiat gnieźnieński

Środowiskowy Dom Samopomocy "Dom Anki"
prowadzony przez Stowarzyszenie "CONCORDIA"
ul. Poznańska 15 lok. 28, 62-200 Gniezno, tel. (061) 423 86 60, fax (061) 423 86 60
e-mail: poczta@ domanki.pl
www.domanki.pl

powiat gostyński

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Willowa 3a, 63-800 Gostyń, tel. (065) 572 00 73

powiat jarociński

Środowiskowy Dom Samopomocy
Raszewy 56, 63-210 Raszewy, tel. (062) 740 31 23

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Kościuszki 14a, 63-200 Jarocin, tel. (062) 747 55 06

powiat kępiński

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Ks. Wawrzyniaka 10, 63-600 Kępno, tel. / fax: (062) 782 47 67

powiat kolski

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Emilii Plater 1, 62-600 Dąbie, tel. (063) 271 01 52

powiat koniński

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Kościelna 46, 62-561 Ślesin, tel. (063) 270 62 48, fax (063) 270 62 48
e-mail: sdsslesin@ neostrada.pl

powiat kościański

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Szczepańskiego 1, 64-000 Kościan, tel. (065) 512 44 58

powiat krotoszyński

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Langiewicza 2, 63-700 Krotoszyn , tel. (062) 725 26 68, fax (062) 725 26 68
e-mail: sds.krotoszyn@ poczta.fm
www.sds.krotoszyn.com.pl

powiat międzychodzki

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Główna 16, 64-412 Chrzypsko Wielkie, tel. (061) 295 11 93, fax (061) 295 11 93
e-mail: sdschrzypsko@ interia.pl
www.sdschrzypsko.w.interia.pl

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Piłsudskiego 45, 64-400 Międzychód, tel. (095) 748 23 43

powiat ostrowski

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Raszkowska 36, 63-430 Odolanów, tel. (062) 733 25 90

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Komuny Paryskiej 14, 63-400 Ostrów Wielkopolski**,** tel. (062) 763 91 33

Środowiskowy Dom Samopomocy
Al. Słowackiego 1c, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 738 45 63

powiat ostrzeszowski

Środowiskowy Dom Samopomocy
(jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie")
ul. Ostrzeszowska 14, 63-505 Doruchów, tel. (062) 731 52 78

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Kościuszki 2 63-500 Ostrzeszów, tel. (062) 730 10 01

powiat pilski

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Kossaka 16, 64-920 Piła, tel.(067) 215 57 12

powiat pleszewski

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Podgórna 2, 63-300 Pleszew, tel. (062) 742 31 75

Centrum Samopomocy - Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Kazimierza Wielkiego 7, 63-300 Pleszew, tel. (062) 742 83 60

powiat poznański

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Dworcowa 16, 62-040 Puszczykowo, tel. (061) 819 44 46

powiat rawicki

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Gen. Roweckiego 9, 63-900 Rawicz, tel. (065) 546 40 83

powiat słupecki

Środowiskowy Dom Samopomocy
Słowikowo 24, 62-436 Orchowo, tel. (063) 268 81 00

Ośrodek Socjoterapii i Rehabilitacji - Środowiskowy Dom Samopomocy
Kosewo, ul. Słupecka 2, 62-402 Ostrowite, tel. (063) 276 60 39

powiat średzki

Środowiskowy Dom Samopomocy
Dębno 14, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą, tel. (061) 287 45 66

Środowiskowy Dom Samopomocy

ul. Szkolna 2, 63-000 Środa Wielkopolska, tel. (061) 285 38 06

powiat turecki

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Matejki 1, 62-700 Turek, tel. (063) 278 52 21
e-mail: sdsturek@ go2.pl
www.lsdsturek.ovh.org

powiat wągrowiecki

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Libelta 4, 62-130 Gołańcz, tel. (067) 261 17 07

powiat wrzesiński

Środowiskowy Dom Samopomocy
Pietrzyków 49, 62-310 Pietrzyków, tel. (063) 276 89 04
e-mail: sds.pietrzykow@ vp.pl
www.sdspietrzykow.prv.pl

Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Szkolna 25, 62-300 Września, tel. (061) 436 11 38, fax (061) 436 11 38
e-mail: sds.wrzesnia@ wp.pl
www.sds.wrzesnia.prv.pl

■ WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat terapii zajęciowej (WTZ) jest dla osób niepełnosprawnych, które ukończyły już edukację, miejscem rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie uzyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty mogą być organizowane m.in. przez organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia).

Uczestnikami WTZ mogą być jedynie osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności oraz z zaznaczonym w tym orzeczeniu wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie terapii.

Efekty aktywizacji zawodowej i społecznej powinny być oceniane nie rzadziej niż co 3 lata. Z założenia terapia zajęciowa i rehabilitacja w warsztatach powinny przygotowywać osoby niepełnosprawne do podjęcia pracy.

Podstawa prawna:
Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2008 r., nr 14, poz. 92 z późn. zm.),
Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r., nr 63, poz. 587).

Kalisz

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Tadeusza Kościuszki 24 62-800 Kalisz, tel. (062) 502 53 50, fax (062) 502 54 18
e-mail: wtz_kalisz_orione@ doc.com.pl
www.centrumorione.rel.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem z terenu miasta Kalisza.
Nie mają osób z autyzmem.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie")

ul. Złota 21 62-800 Kalisz, tel. (062) 757 17 51, fax (062) 757 17 51
e-mail: wtz@ free.ngo.pl
www.wtz.kalisz.webpark.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem.

Konin

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Mielnica)

ul. Zagórowska 3, 62-504 Konin, tel. (063) 242 31 71, fax (063) 244 22 55
e-mail: fundacja@mielnica.org.pl
www: mielnica.org.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością ruchową.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Koninie)

ul. Kurpińskiego 3, 62-510 Konin, tel. (063) 242 20 64
e-mail: wtz10@wp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Wielkopolski Oddział Regionalny)

ul. Tuwima 2/1, 62-510 Konin, tel./ fax (063) 242 44 94
e-mail: wztpd@interia.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie wiedzą, czy są przygotowani na przyjęcie osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem.

Warsztaty Terapii Zajęciowej nr 12 (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychicznie)

ul. Różyckiego 3, 62-510 Konin, tel./ fax (063) 244 94 71
e-mail: wtz-12@konin.lm.pl
www: wtz-12konin.lm.pl

Uwaga: WTZ dla osób z chorobą psychiczną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają jedną osobę z autyzmem.

Poznań

Pracownia Terapii Zajęciowej „Krzemień"

ul. Ognik 20c, 60-386 Poznań, tel. (061) 867-36-84, 0 501 527 300, fax (061) 867 36 85
e-mail: krzemien@list.pl
www.krzemien.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem.

Pracownia Terapii Zajęciowej „Przylesie"

Os. Bolesława Śmiałego 106, 60-386 Poznań, tel. (061) 823 70 51, fax (061) 823 70 51
e-mail: ptzprzyl@ kki.net.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Pracownia Terapii Zajęciowej „Przyjaciele"
Os. Lecha 40, 61-294 Poznań, tel. (061) 877 81, 877 81 61
e-mail: wtzprzyjaciele@interia.pl
www.wtzprzyjaciele.prv.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Pracownia Terapii Zajęciowej „Koniczynka"
ul. Swoboda 22/24, 60-391 Poznań, tel.(061) 867 30 41, 865 04 56, fax (061) 867 30 41
e-mail: koniczynka3@op.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem, które były przyjęte jako epileptycy.

Pracownia Terapii Zajęciowej „POMOST"
ul. Św. Trójcy 22, 61-477 Poznań, tel. (061) 832 00 52, 0 665 333 928
e-mail: psouu@post.pl
www.psouupoznan.prv.pl/po.html

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną umiarkowaną i znaczną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Pracownia Terapii Zajęciowej „Amikus"
Os. Rusa 6, 61-245 Poznań, tel. (061) 874 96 12
e-mail: stowamikus@op.pl
www: amikus.poznan.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

Pracownia Terapii Zajęciowej „Śmiałek"
Os. Marysieńki 25, 60-683 Poznań, tel. (061) 828 11 55, 0 601 426 397
e-mail: wtz@smialek.org
www.smialek.org

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz z mpd.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Pracownia Terapii Zajęciowej „Fundacja Maltańska"
ul. Miastkowska 128, 60-184 Poznań, tel. (061) 868 15 67, fax (061) 868 15 67
e-mail: wtz.poznan@pomocmaltanska.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat chodzieski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Obywatelska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Potrzebujących Pomocy w Chodzieży)
ul. Zdrojowa 14a 64-800 Chodzież, tel. (067) 282 09 51
e-mail: wtzchodziez@wp.pl
www: wtz.netbiz.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie wiedzą, czy są przygotowani na przyjęcie osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat czarnkowsko-trzcianecki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Caritas Parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela)
ul. 27 Stycznia 41, 64-980 Trzcianka, tel./ fax (067) 216 87 70
e-mail: wtztrzcianka@onet.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Dom Pomocy Społecznej)
ul. Kasztanowa 45 64-707 Gębice, tel. (067) 255 14 24

Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas
ul. Mickiewicza 9, 64-730 Wieleń, tel. (067) 256 15 73

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat gnieźnieński

Warsztaty Terapii Zajęciowej im. H. Bujarskiej (jednostka prowadząca: Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej)
ul. Targowa 6 62-200 Kłecko, tel. (061) 425 57 88, 425 57 90, fax (061) 425 57 88
e-mail: wtz@ caritas.gniezno.pl
www.caritas.gniezno.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Kolejowa 2 62-200 Gniezno, tel. (061) 428 66 80, fax (061) 428 66 80
e-mail: wtzgniezno@ poczta.fm
www.wtz.gniezno.org

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

pwiat gostyński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Urząd Gminy)
ul. Szkolna 1, 63-820 Piaski, tel. (065) 572 76 90 (88)
e-mail: wtznowe@ wp.pl

www: wtzpiaski.republika.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat grodziski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom "Serce")

ul. Krystyny 30, 62-067 Rakoniewice, tel. (061) 444 14 62, 0609 491 812
e-mail: kajuss@interia.eu

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmą osoby z autyzmem po dokwalfikowaniu kadry.
Mają osoby z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Grodzisku Wielkopolskim)

ul. Rakoniewicka 16, 62-065 Grodzisk Wielkopolski, tel. (061) 444 73 46
e-mail: wtz-gw@ wp.pl
www: wtzgrodziskwielkopolski.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat jarociński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Jarociński Ośrodek Kultury)

ul. Wrocławska 39, 63-200 Jarocin, tel. (062) 747 94 27

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat kaliski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Wiejskie Stowarzyszenie Działające na rzecz Osób Niepełnosprawnych "Razem Łatwiej" w Koźminku)

ul. Tadeusza Kościuszki 7 lok. 39, 62-840 Koźminek, tel. (062) 763 85 51, 763 76 39
e-mail: wtzkoznimek @wp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat kolski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło Terenowe w Kole)

ul. Wojciechowskiego 21a, 62-600 Koło, tel. (063) 261 64 56, fax (063) 271 51 40
e-mail: zk.kolo@psouu.org.pl
www: psouu-kolo.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.

Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Dąbska 40, 62-600 Koło, tel. (063) 261 01 48
e-mail: wtz.sprawnyinaczej@wp.pl
www.kson.com.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat koniński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Mielnica)
Mielnica Duża 33a, 62-560 Skulsk, tel. (063) 268 55 11
e-mail: fundacja@ mielnica.org.pl
www.mielnica.org.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło Terenowe)
ul. Wilczogóra 50, 62-550 Wilczyn, tel. (063) 268 31 75
e-mail: zk.wilczyn@psouu.org.pl
www: psouu-wilczyn.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem - Oddział Terenowy w Koninie)
62-619 Sadlno 7a, tel. (063) 261 21 80
e-mail: wtz.sadlno@wp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Wrzosowa 10, Paprotnia 62-513 Krzymów, tel. (063) 249 39 57
e-mail: wtzpaprotnia@wp.pl
www: wtzpaprotnia.yohoo.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat kościański

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Urząd Gminy)
Os. Jagiellońskie 48, 64-000 Kościan, tel. (065) 512 06 02
e-mail: terapiakoscian@ interia.pl
www.wtzkoscian.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat krotoszyński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Urząd Miasta i Gminy)
ul. Młyńska 2d, 63-700 Krotoszyn, tel. (062) 722 57 72
e-mail: wtz@krotoszyn.pl
www: wtz.krotoszyn.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat leszczyński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy)
Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna, tel. (065) 538 85 93
e-mail: wtzrydzyna@interia.pl
www: wtzrydzyna.bo.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat międzychodzki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Tęcza")
ul. Nowe Osiedle 12, 64-420 Kwilcz, tel. (061) 291 51 94, fax (061) 291 51 94
e-mail: i-olejnik@ o2.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat nowotomyski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Społeczna Fundacja Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Zbąszyniu)
ul. Powstańców Wielkopolskich 41, 64-360 Zbąszyń, tel./ fax (068) 386 92 18

powiat obornicki

Stowarzyszenie " Rehabilitacja" Warsztaty Terapii Zajęciowej
Wiardunki 64, 64-630 Ryczywół, tel. (067) 283 83 67
e-mail: wtzwiardunki@onet.pl
www: warsztatwiardunki.tnb.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat ostrowski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie")
ul. Wiejska 1, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 735 62 09
e-mail: wtz@poczta.onet.pl
www: wtzprzygodzie.republika.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.

Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie "Promocja Rozwoju Dziecka i Rodziny" im. bł. Edmunda Bojanowskiego w Ostrowie Wielkopolskim)
ul. Odolanowska 19, 63-400 Ostrów Wielkopolski, tel. (062) 735 99 24
e-mail: wtz_tecza@poczta.onet.pl
www: wtz.cto.tt.com.pl
Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Szkolna 7, 63-421 Przygodzice, tel. (062) 733 60 21

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Słoneczna 1, 63-430 Odolanów, tel./ fax (062) 733 12 49
e-mail: wtzodolanów@op.pl
Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat ostrzeszowski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”tel. (062) 757 07 78, 0-601**)**
ul. Ostrzeszowska 14, 63-505 Doruchów, tel. (062) 731 52 78
e-mail: skorupka@wp.pl
www: wtz-doruchow.pl
Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie")
Kuźnica Grabowska 100, 62-800 Kraszewice, tel. (062) 730 99 36
e-mail: wtz.kuznicagrabowska@wp.pl
www: wtz-kuznicagrabowska.pl
Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie")
ul. Armii Krajowej 1, 63-500 Ostrzeszów, tel. (062) 730 39 98

powiat pilski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Caritas Parafii

p.w. Św. Stanisława Kostki)
ul. Browarna 13, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 214 83 61
http://www.wtz.pila.pl/?strona=historia

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Pile)
ul. Motylewska 24, 64-920 Piła, tel./ fax (067) 214 25 04

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Dom Pomocy Społecznej)
Rzadkowo 79, 64-810 Kaczory, tel. (067) 283 11 39
e-mail: wtz.rzadkowo@wp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
Liszkowo 60, 89-310 Łobżenica, tel./ fax (067) 286 94 64
e-mail: wtz.liszkowo@wp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas
Plac Wiosny Ludów 1, 64-850 Ujście, tel./ fax (067) 283 06 38

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat pleszewski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych "Miłosierdzie", tel. (062) 757 07 78, 0 601 073 529**)**
Kuchary 99, 63-322 Gołuchów, tel. (062) 761 73 09, 761 68 11

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Klaudiusz" w Choczu)
Nowolipsk 41, 63-313 Nowolipsk poczta Chocz, tel. (062) 741 53 34

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Pomocna Dłoń")
ul. Kolejowa 3, 63-308 Gizałki, tel. (062) 741 15 55

e-mail: wtzgizalki@neostrada.pl, wtz-gizalki@data.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat poznański

Warsztaty Terapii Zajęciowej "Pawełek" (jednostka prowadząca: Wielkopolski Związek Inwalidów Narządu Ruchu w Poznaniu)
ul. Kolejowa 3, 62-005 Owińska, tel. (061) 892 90 29

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Kulturalne im. Praksedy Lemańskiej)
ul. Szreniewska 3, 62-051 Wiry, 0 508 928 056, fax 0 605 080 392
e-mail: biuro@stowarzyszenie-kulturalne.pl

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski im. Leszka Grajka)
ul. Os. Kościuszkowców 13, 62-020 Swarzędz, tel. (061) 651 52 86

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Nowa 28, 62-052 Dopiewiec, tel. (061) 814 80 61,
e-mail: wtz.promyk@neostrada.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat rawicki

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Szkolna 1, 63-910 Miejska Górka, tel. (065) 547 48 61
e-mail: sdion@op.pl
www: wtzmiejskagorka.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat słupecki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Zagórowie)
ul. Kościelna 9, 62-410 Zagórów, tel. (063) 276 11 08
e-mail: wtz.zagorow@psouu.org.pl

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych)

ul. Kopernika 1b, 62-400 Słupca, tel. (063) 275 45 47, fax (063) 275 45 47
e-mail: wtzslupca@ op.pl
www. wtzslupca.republika.pl

Uwaga: WTZ dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Nie przyjmują osób z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Urząd Gminy)
Babin 13, 62-420 Strzałkowo, tel. (063) 213 23 85
e-mail: wtzbabin@o2.pl
www: wtz.babin.prv.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

powiat szamotulski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi)
ul. Lipowa 27, 64-500 Szamotuły, tel. (061) 292 45 65
e-mail: wtzszamotuly@onet.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem po dwóch tygodniach próby.
Nie mają osób z autyzmem

powiat średzki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Pomocy SOS)
ul. Szkolna 2, 63-000 Środa Wielkopolska, tel. (061) 285 88 66
e-mail: wtzsroda@op.pl
www: wtzsroda.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Raczej nie przyjmują osób z autyzmem, ze względu na braki kadry.
Nie mają osób z autyzmem.

powiat turecki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Sintur Spółka z o.o. ZPCH)
ul. Kolska 19, 62-700 Turek, tel. (063) 280 43 81

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem.

powiat wągrowiecki

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Niepełnosprawnych i ich Rodzin "Rehabilitacja" im. Karola Marcinkowskiego)
ul. Taszarowo 11a, 62-100 Wągrowiec, tel. (067) 262 16 01

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Mają osoby z autyzmem

powiat wrzesiński

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Oświaty Społecznej w Pyzdrach)
Ruda Komorska 1, 62-310 Pyzdry, tel. (063) 276 71 02, 276 71 03, fax (063) 276 82 65
e-mail: wtzrudakom@o2.pl
http://wtzrudakomorska.pl/

.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Urząd Miasta i Gminy)
ul. Gen. Sikorskiego 34, 62-300 Września, tel.(061) 640 13 00, 640 13 01,
fax (061) 640 13 02
e-mail: wtz_wrzesnia@post.pl
www: wtz.boo.pl

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Szkolna 24, Czeszewo 62-322 Orzechowo, tel./ fax (061) 431 47 33
e-mail: wtzczeszewo@op.pl
http://wtzczeszewo.org/index.html

powiat złotowski

Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym)
ul. Lubego 1, 77-400 Złotów, tel. (067) 263 63 81, 264 19 00

.

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Bydgoska 3, 77-430 Krajenka, tel./ fax (067) 263 82 89
e-mail: wtz.krajenka@vp.pl

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Wojska Polskiego 25, 64-915 Jastrowie, tel. (067) 266 32 11

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

Warsztaty Terapii Zajęciowej
ul. Szczecińska 12, 64-965 Okonek, tel. (067) 265 80 16

Uwaga: WTZ dla osób z różnymi zaburzeniami.
Przyjmują osoby z autyzmem.
Nie mają osób z autyzmem

■ **Gdzie szukać informacji?** ⏩ Informacje dot. Warsztatów Terapii Zajęciowej w Twojej gminie, powiecie można znaleźć w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie lub Ośrodku Pomocy Społecznej.

■ ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

W zakładzie aktywności zawodowej (ZAZ) zatrudnia się osoby niepełnosprawne z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Są to także miejsca, w których można uzyskać informacje o możliwościach wsparcia, świadczeniach, instytucjach, do których można zwrócić się o pomoc. Zakład aktywności może być utworzony przez gminę, powiat, fundację, stowarzyszenie.

powiat jarociński

Zakład Aktywności Zawodowej
ul. Jarocińska 35, 63-210 Żerków, tel. (062) 740 20 50, fax (062) 740 32 99
e-mail: biuro@ zaz-promyk.pl
www.zaz-promyk.pl

powiat kaliski

Zakład Aktywności Zawodowej "Swoboda"
ul. Swoboda 1, 62-850 Lisków, tel. (062) 763 40 33, fax (062) 763 40 33
e-mail: zazswoboda@ op.pl
www.liskow.pl/ index.php?pid=201

powiat ostrzeszowski

Zakład Aktywności Zawodowej
ul. Wiejska 34, 63-520 Książenice, tel. (062) 730 58 44, fax (062) 730 58 54
e-mail: zaz-ksiazenice@ neostrada.pl
www.zaz-ksiazenice.pl

powiat pilski

Zakład Aktywności Zawodowej
ul. Węglowa 9, 64-920 Piła, tel. (067) 214 43 47, fax (067) 214 43 47
e-mail: zazpila@ wp.pl

powiat słupecki

Zakład Aktywności Zawodowej
ul. Stefana Batorego 1, 62-400 Słupca, tel. (063) 213 12 10, fax (063) 213 12 10
e-mail: zazslubca@ o2.pl

VIII. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W odpowiedzi na niezaspokojone potrzeby w zakresie pomocy osobom z autyzmem i ich rodzinom, powstają organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia). Bardzo często zakładają je rodzice dzieci czy młodych osób z autyzmem lub profesjonaliści. Stowarzyszenia i fundacje utrzymują się m.in. z pieniędzy przekazywanych przez grantodawców – realizują projekty, w ramach których okresowo podejmowane są różnorodne działania (np. zajęcia dla dzieci, grupy wsparcia, poradnictwo prowadzone przez okres 12 miesięcy).

Organizacje prowadzą często grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zajęcia specjalistyczne dla osób z autyzmem. Są to także miejsca, w których można uzyskać informacje o możliwościach wsparcia, świadczeniach, instytucjach gdzie można zwrócić się o pomoc.

■ Spis organizacji w województwie wielkopolskim

Kalisz

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Autystycznym w Kaliszu
ul. Hanki Sawickiej 56/29, 62-800 Kalisz, tel. (062) 764 17 00
e-mail: autyzm.kalisz@poczta.fm, kocieba@wp.pl

Fundacja Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Nowa Nadzieja" z siedzibą w Kaliszu
ul. Robotnicza 4-6 lok. 19, 62-800 Kalisz, tel. 0-501 767 172, fax (062) 503 09 02
e-mail: fundacja@ nowanadzieja.com.pl
www.nowanadzieja.com.pl

Konin

Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelektualnymi GEPETTO
ul. Okólna 47a, 62-510 Konin, tel. (063) 245 74 07, 0607 088 282
e-mail: ankagepetto@ wp.pl
www.gepetto.lm.pl

Dni i godziny przyjmowania pacjentów:
zajęcia odbywają się po wcześniejszym umówieniu się z terapeutą.

Poznań

Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem „ProFuturo”
ul. Szamarzewskiego 78/82, 60- 569 Poznań, tel./ fax (061) 843 40 59
e-mail: stowarzyszenieprofuturo@wp.pl
http://pro-futuro.org/

Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Dzieci I Młodzieży Z Autyzmem Aperio
ul. Górki 10, 60-204 Poznań, tel. 0 605 249 676
e-mail: info@aperio.or.pl
www: http://aperio.org.pl/

powiat poznański

Fundacja na Rzecz Integracji Osób Niepełnosprawnych i Autystycznych "FIONA"
ul. Narcyzowa 7, 63-004 Tulce poczta Poznań, tel. 0 697 717 291
e-mail: kontakt@ fundacja-fiona.org.pl
www.fundacja-fiona.org.pl

Więcej informacji na temat świadczeń i uprawnień dla osób z autyzmem i ich rodzin mogą Państwo uzyskać

w Ośrodku Informacyjno-Prawnym Fundacji SYNAPSIS
ul. Ondraszka 3, 02-085 Warszawa, tel. (022) 825 01 34
e-mail: poradnictwo@synapsis.waw.pl
www.synapsis.waw.pl

Skargi na łamanie praw dziecka przyjmuje:

Biuro Rzecznika Praw Dziecka, ul. Śniadeckich 10, 00-656 Warszawa,
telefon informacyjno-interwencyjny (022) 696 55 50
czynny: od poniedziałku do piątku w godz. 8.15-16.15
fax: (022) 629 60 79 (całodobowo)